

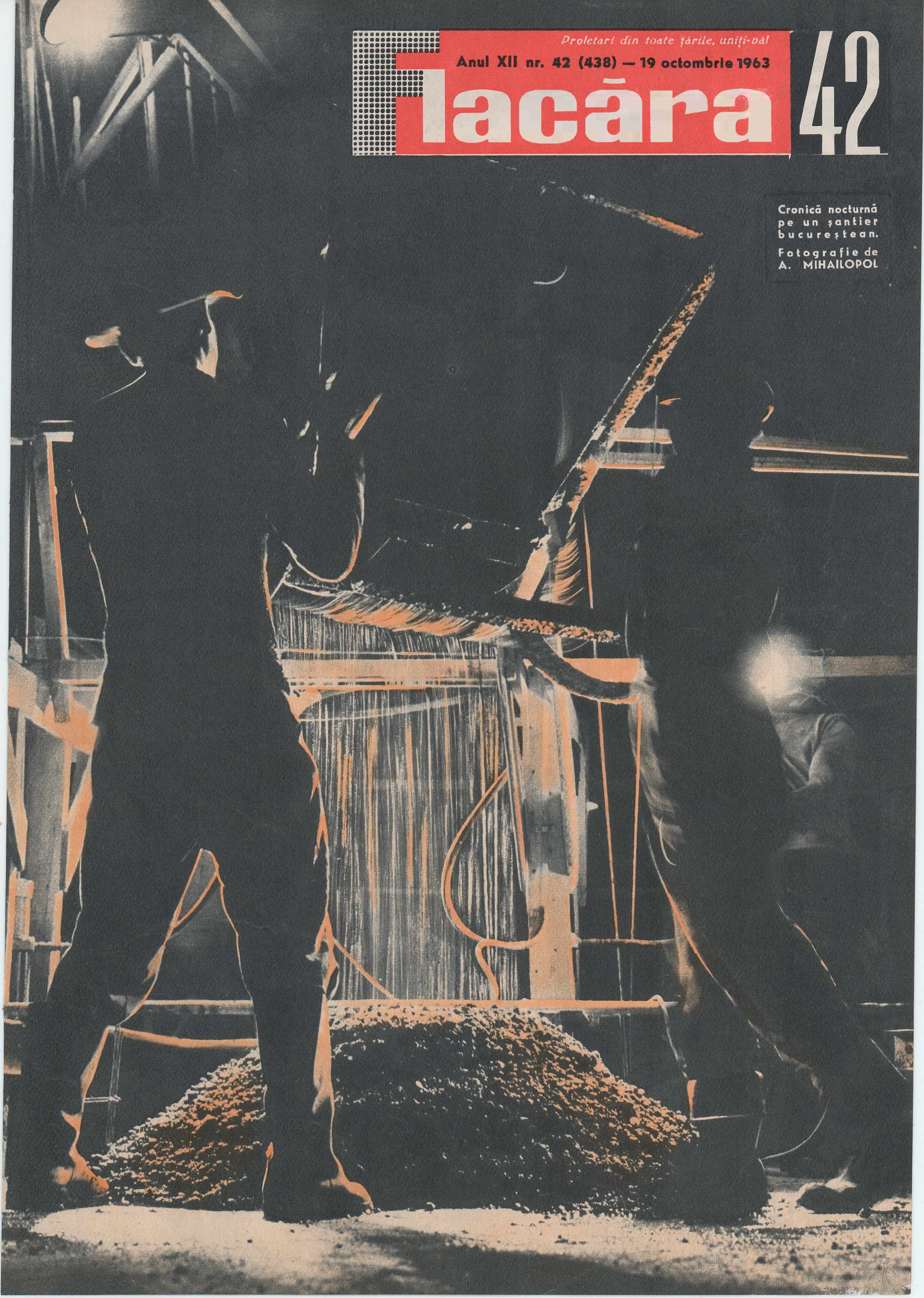
Proletari din toate țările, uniți-vă!

Anul XII nr. 42 (438) — 19 octombrie 1963

lucără

42

Cronică nocturnă
pe un șantier
bucureștean.
Fotografie de
A. MIHALOPOI

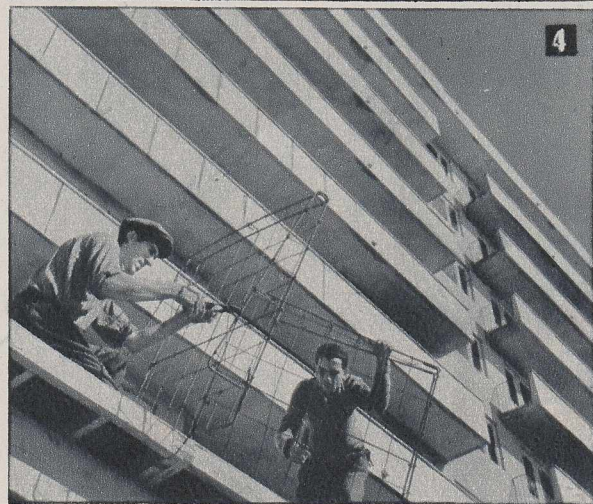
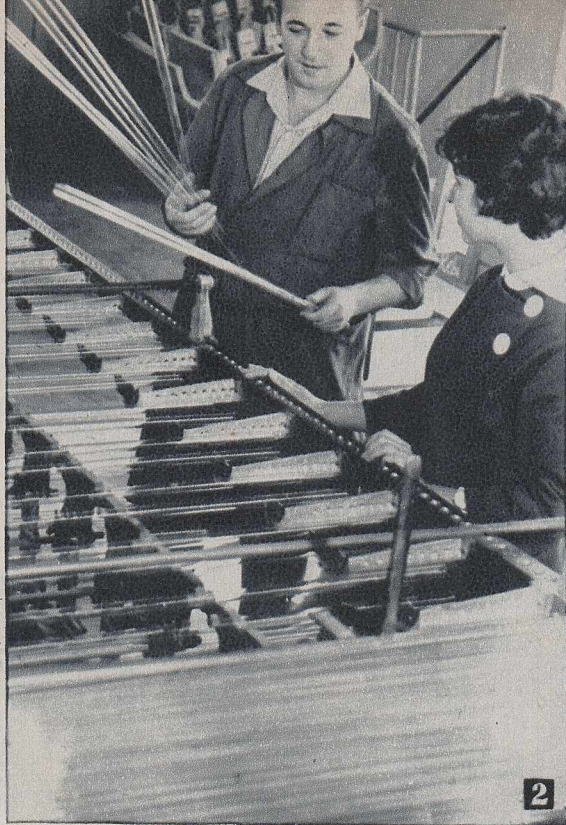
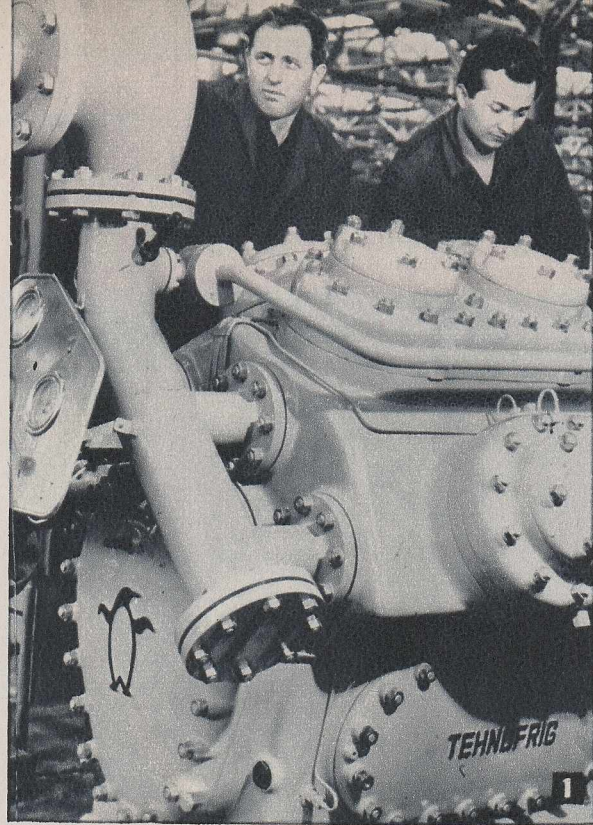

REDACȚIA: BUCUREȘTI, PIAȚA SCÎNTEII
Căsuța poștală: 3507, Of. 33
Tel. 17.60.10, înt. 1744

ABONAMENTE la toate officele poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. PREȚUL REVISTEI 2 LEI. ABONAMENTE: 3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

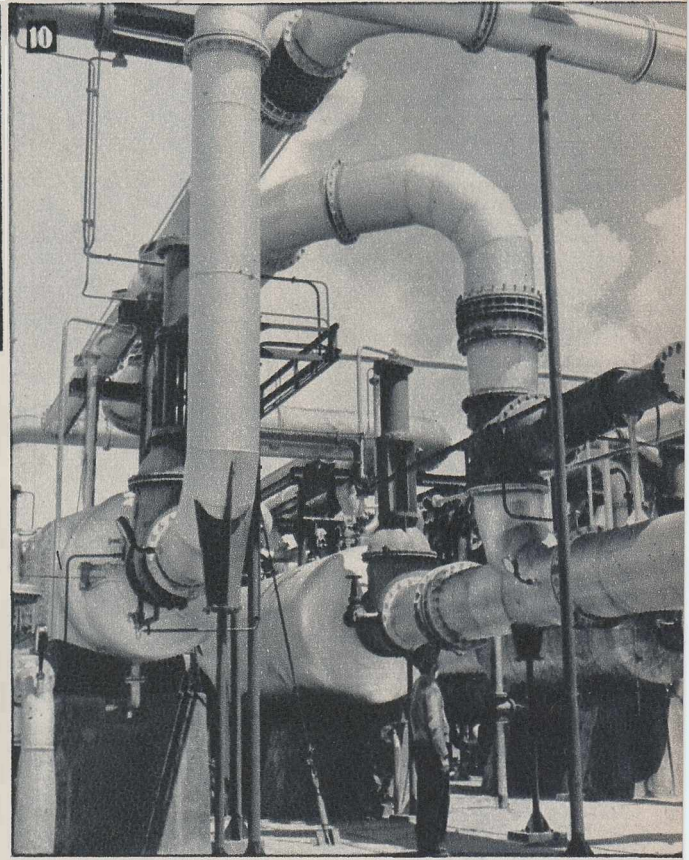
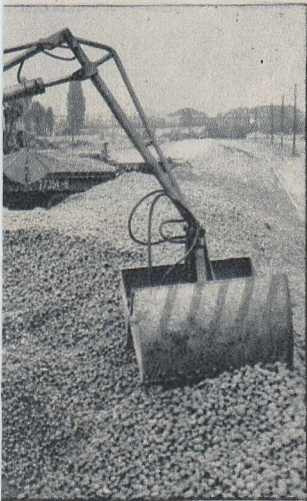
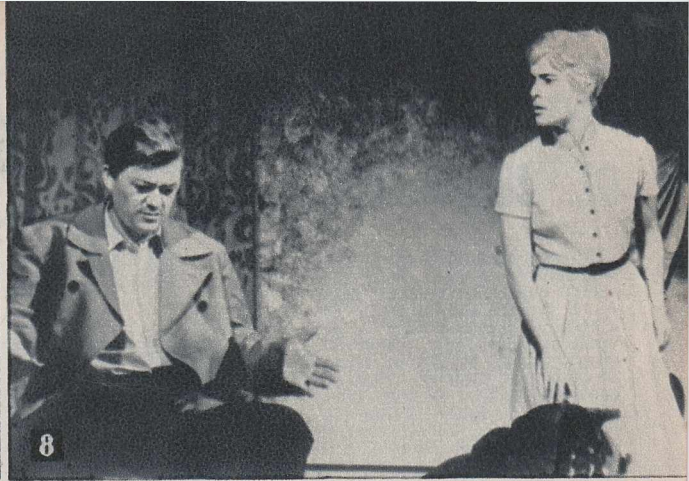
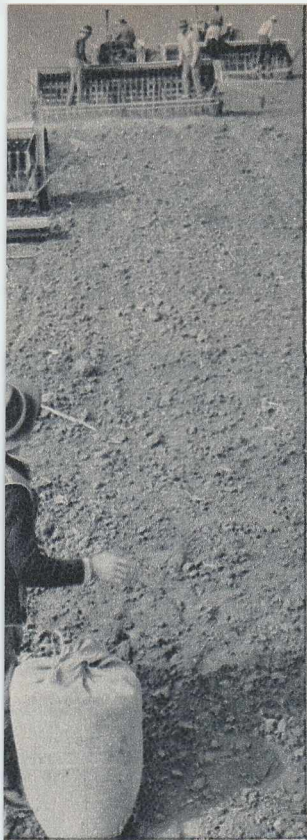

Proletari din toate țările, uniți-vă!
 Anul XII nr. 42 (438) — 19 octombrie 1963
Flacăra 42

Fotocronica Flăcării

1 La întreprinderea „Tehnofrig” din Cluj, planul de producție globală pe primele trei trimestre ale anului a fost realizat în proporție de 104,1%, obținându-se totodată economii peste plan în valoare de 1.115.000 lei. Măsurile tehnico-organizatorice care se iau pentru pregătirea producției anului viitor, cum ar fi, de pildă, mecanizarea lucrărilor grele în atelierul mecanic, folosirea mai bună a utilajelor etc., vor duce la realizarea unor economii de 3.800.000 lei. În fotografie: finisarea unui compresor de 560.000 kcal/h.

2 Și muncitorii de la Fabrica de sticlă din Turda se mândresc cu realizări însemnate pe primele trei trimestre. Planul producției globale a fost realizat în proporție de 107,2%, cel de creștere a productivității muncii în proporție de 104,5%, iar economiile la prețul de cost peste plan se ridică la 433.000 lei. În vederea pregătirii producției anului viitor s-au luat măsuri pentru: construirea și punerea în funcțiune a mașinii de ambalat butelii, mărirea capacității de îmbinare chimică a nisipului Miorcani pentru sticla albă, mărirea capacității de uscare s.a. În fotografie: o nouă mașină automată pentru sortarea fevelor de sticlă, realizată în fabrică prin forțe proprii. Maistrul secției, Teodor Maris, și ing. Dorina Togan urmăresc sortarea.

3 Mai mult de 80% din suprafața planificată a fost însămînțată pînă în prezent cu grîu de toamnă la G.A.G. Plevna. raionul Lehliu.

4 Noi construcții la Ploiești, în apropierea Gării Sud, unde s-au dat în folosință 200 apartamente și o școală cu 16 clase. În fotografie: lucrări de finisare la blocul B.

Fotocronica Flacăării ♦ Fotocronica

13

5 În medie 17-22.000 kg mere la hectar recoltează colectiviiștii din Cimpulung, regiunea Argeș, de pe cele 412 ha livezi de meri.

6 La una din rampele C.F.R. din București, unde sosesc zilnic cartofi destinați aprovizionării de iarnă a cetățenilor. Aspect de la încărcarea mecanizată a cartofilor în autocamioane.

7 8 În cadrul Lunii prieteniei romino-sovietice, marți a avut loc la Bibliotecă universală din Capitală deschiderea Bazarului cărții sovietice, organizat de Consiliul editurilor și difuzării cărții din Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă (fotografia 7).

La Moscova, Teatrul de dramă „A.S. Pușkin” a pus în scenă piesa dramaturgului român Horia Lovinescu, „Febre”. Fotografia 8 prezintă o scenă din piesă, interpretată de artiștii T. Liakina (Nelly) și I. Gorobeț (Frincu).

9 Poetul Demostene Botez a participat luni 14 octombrie a.c. la o adunare literară la școala medie „Mihail Eminescu” din Capitală.

10 O parte din noua instalație de dezbenzinare de la Tîlcenț, regiunea Oltenia.

11 Tenorul român Ion Piso a interpretat, pe scena Teatrului național slovac din Bratislava, rolul lui Cavaradossi din opera „Tosca” de Puccini. Parteneră: Ștefania Hulmanova.

12 La cel de-al 7-lea Congres Internațional al arhitecților, desfășurat recent la Havana, a participat și o delegație de arhitecți romini condusă de vicepreședintele Comitetului de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistemizare, Gustav Gusti. În fotografie: delegația împreună cu un grup de participanți la congres.

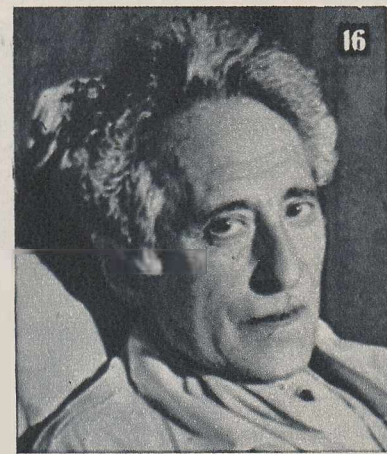
13 Profesorul american Linus Pauling, cunoscut luptător pentru pace, i s-a decernat Premiul Nobel pentru pace pe anul 1962. Savantul a mai primit Premiul Nobel în 1954, pentru cercetările sale asupra naturii substanțelor chimice complexe.

14 Tinerii din Roma s-au adunat în fața ambasadei spaniole pentru a protesta împotriva regimului de teroare din Spania.

15 Trupe în fața palatului prezidențial din Tegucigalpa (capitala Hondurasului), după lovitura de stat militară.

16 17 Au încetat din viață, la Paris, cunoscutul om de literatură și de artă Jean Cocteau (fotografia 16), membru al Academiei franceze, și cântăreața Edith Piaf (fotografia 17), apreciată ca una din cele mai bune interprete de șansonete franceze.

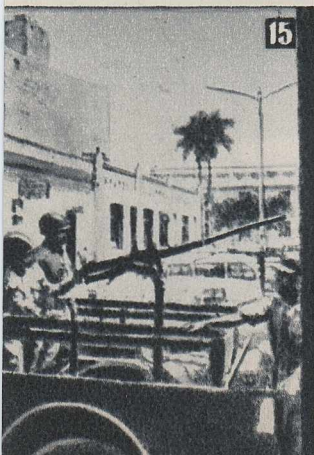
18 Impresionanta scenă a sinuciderii celui de-al șaselea călugăr budist; toți șase și-au dat foc pentru a atrage atenția opiniei publice mondiale asupra represaliilor la care autoritățile dle-miste supun populația pașnică din Vietnamul de sud.

16

17

15

18

PROGRAMUL DE TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 20 OCTOMBRIE 8.50: Gimnastică 9.00: Emisiunea pentru copii și tineretul școlar 10.30: Rețeta gospodinei 11.00: Emisiunea pentru sate 13.30: Varietăți — își dau concursul: Irinel Liciu, N. Stroe, David Ohanezian, Gabriel Popescu, Gigi Marga, Zizi Șerban, Horia Șerbănescu, Radu Zaharescu, Nicolae Nițescu, Constantin Stănescu, Nicușor Predescu și alții 19.30: Jurnalul televiziunii 19.45: Partea a II-a a emisiunii de varietăți 21.00: Filmul „Regina stației de benzină”, cu Nadejda Rumeanteva. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

LUNI 21 OCTOMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru tineretul școlar — O pagină de chimie 19.30: O istorioară veselă... 19.40: Întâlnire pe... Siret 19.50: Vitrina literară: lucrări de Mihai Beniuc, Eusebiu Camilar, V. Axionov și Boleslaw Prus 20.35: Tinere talente — arii și scene din opere interpretate de studenții conservatorului „Gh. Popovici” din Iași 21.30: Telesport. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MĂRTI 22 OCTOMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru copil — Mătura năzdrăvană 19.20: Șah 19.35: Transmisiune de la Teatrul de stat de operă: „Opera cîntă dragostea” — spectacol de selecțiuni din cele mai cunoscute opere. În distribuție: Virginica Romanovski, Lucia Roic, Lili Dușescu, Valeria Rădulescu, Cella Tănăsescu, Constanța Cîmpeanu, Nicolae Țăranu, Anton Negoiteșcu, Ludovic Spiess, George Hazgan, Mircea Nemens, Bimbo Mărculescu, Toni Bulaci și alții. În pauză: Jurnalul de știință și tehnică. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

MIERCURI 23 OCTOMBRIE În jurul orei 15.40: Transmisiune de la Londra — întâlnirea de fotbal dintre echipele Angliei și Selecționata lumii. În jurul orei 18.30: Transmisiune de la Sala sporturilor Floreasca a întâlnirii de volei dintre echipele R.P.R. — R.P. Polonă, din cadrul campionatelor europene.

JOI 24 OCTOMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Poze hazlii pentru copii, versuri de Nina Casslan 19.30: Cu carul de reportaj la Uzina de pompe de apă și mașini agricole din Capitală 19.50: Muzică distractivă cu Elena Simionescu, Ion Stoian, Vasile Micu 20.35: Sfatul medicului 20.50: Itinerar prin Galeria universală a Muzeului de artă al R.P. Romîne 21.10: Denis Diderot — emisiune închinată împlinirii a 250 de ani de la nașterea marelui filozof iluminist francez. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

VINERI 25 OCTOMBRIE 18.30: Universitatea tehnică la televiziune 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Pentru tineretul școlar: în vizită la Muzeul literaturii romîne (V) 19.30: Din viața animalelor (IV) 20.00: Săptămîna 21.00: Emisiune consacrată Zilei Forțelor Armate ale Republicii Populare Romîne. În încheiere: Buletin de știri, buletin meteorologic.

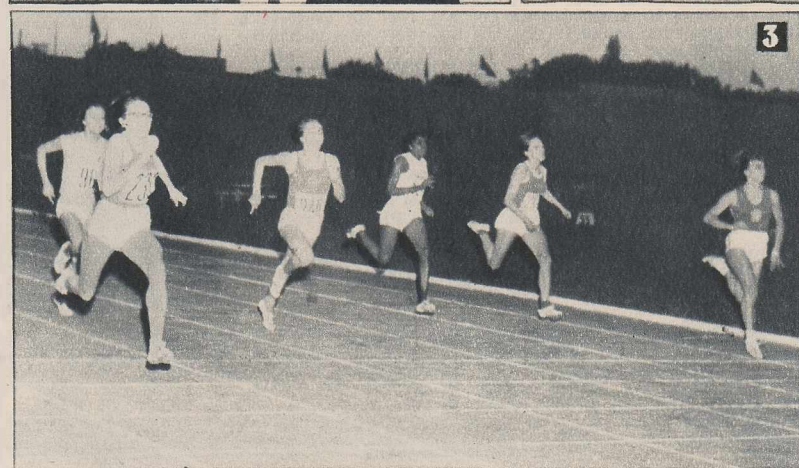
SÂMBĂTĂ 26 OCTOMBRIE 19.00: Jurnalul televiziunii 19.10: Din repertoriul Corului de copii al Radioteleviziunii 19.45: Constructorii de utilaj petrolier 20.05: Romane — soliști: Adriana Godreanu, Mariana Ionescu, Dorel Liveanu 20.35: În fața hărții 20.45: Actualitatea cinematografică 21.45: Muzică ușoară cu Marina Voica, Constantin Drăghici, Trio Armonia. În încheiere: Buletin de știri, sport, buletin meteorologic.

În paginile 21-23:
Programul de radio

ÎNTRERERILE ATLETICE

Toamna a fost generoasă cu atleții veniți din numeroase țări ale Europei. Le-a oferit un decor pofierom și calm, un timp propice pentru întreceri. Rîndul lor atleții au recompensat și favorurile toamnei, și pasunea spectatorilor care au urmărit cu interes, pînă înfruz, la lumina reflectoarelor, alergătorii rapizi, săritorii în înălțime, suliștii etc., toți porniți să frîngă timpul cronometrelor și distanțele. Eforturile lor au fost din plin răsplătite: s-au stabilit noi recorduri ale Stadionului Republicii și 5 noi recorduri naționale (Romîn 3: A. Savin — prăjină; A. Barabaș — 5.000 m; K. Socol — decation; Ceh slovacia 1: Skobla — greutate; Cuba 1: Carlos Diaz — lungime).

Repetiția atletică de la București, prilejuită de cea de-a 15 ediție a Campionatelor internaționale de atletism ale R.P.R., a demonstrat că la Tokio întrecerile vor fi îndrîjite.

1 GHEORGHE ZAMFIRESCU (R.P.R.) — locul I 200 m plat (21,4).

2 A. BARABAȘ (R.P.R.) — în fotografia noastră, al doilea alergător — locul II la 5.000 m (13:49,8) — nou record al țării

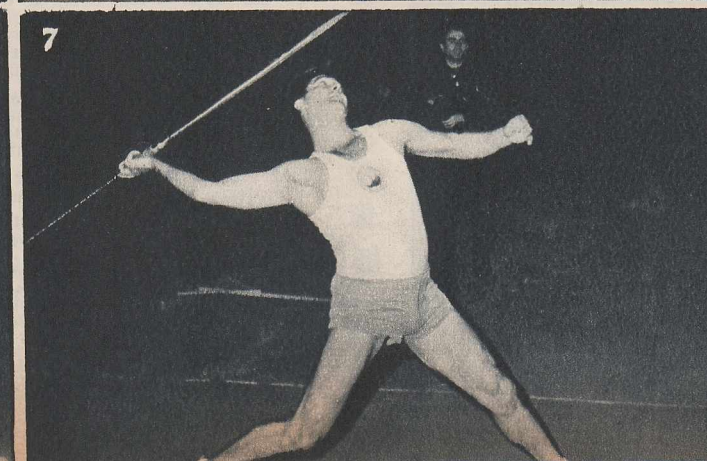
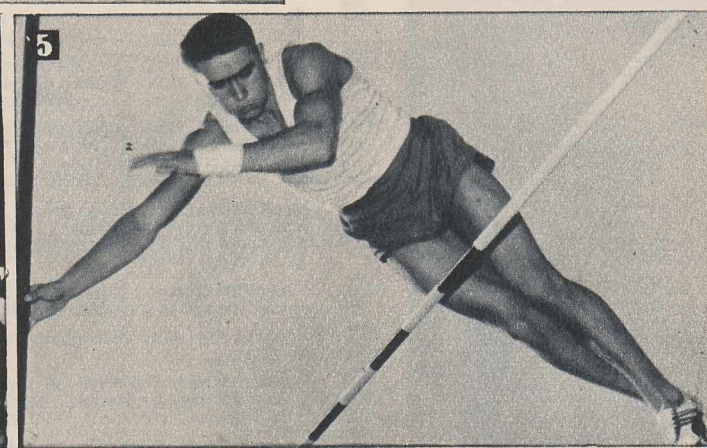
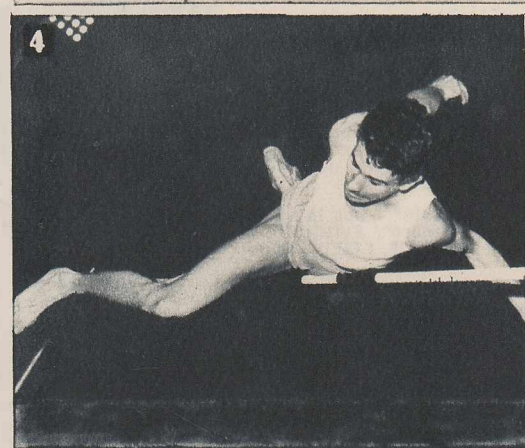
3 Finala probei 100 m plat femei. Locul I, H. RAEPKE (R.D.G.) (11,5). În fotografia: prima din stînga.

4 ALEXANDRU SPIRIDON (R.P.R.) locul I înălțime (2,08 m).

5 Prăjină: AFANASIE SAVIN (R.P.R.) 4,50 m — nou record al țării.

6 Primit trei clase la 110 m garduri: 1. M. CHARDEL (Franța) — 13,0 m; 2. KVEUM (Norvegia) — 14,4 m; 3. G. MAZZI (Italia) — 14,4 m.

7 Suliță: ALEXANDRU BIZIM (R.P.R.) 78,80 m.

Ilie și frații săi

Din satul Șocariciu de pe malul Borcel au plecat spre destine noi șase frați. Mai precis: cinci frați și o soră. Sînt copiii lui Constantin și ai Floarei Moise. Nici părinții lor, nici bunicii, nici străbunicii n-au părăsit vreodată — atîta cit se știe — satul natal. Despre căutările și găsirile celor șase frați va fi vorba în cele ce urmează. Să începem așadar cu

Nicidecum. O spune chiar el, Ilie. Schimbarea asta hotărîtoare în viața lui a fost premeditată și îndelung dezbătută cu sine însuși, acolo în sat, pe malul Borcel... Dincolo, peste baltă și peste Dunăre, se ridicase din anonimul Cernavoda cu fabricile ei noi; mai departe Medgidia, Pallas, Ovidiu își scuturau praful secular și se înălțau în istoria anilor noștri. Fabrici, uzine, combinate însetate de brațe harnice formau noi contingente ale puternicei armate a muncitorilor. Fenomenul dobrogean — o părțică din fenomenul general al industrializării țării — a tulburat liniștea lui Ilie. Din sat, din satele din jur, plecau mereu alți oameni, dar urma nu li se pierdea: cutare s-a calificat la fabrica de ciment, cutare — șofer, cutare — betonist pe șantier la Mamaia.

ILIE

cel mai mare dintre frați. Acum e în vîrstă de 34 de ani, e căsătorit și are doi copii.

Unii pun plecarea lui Ilie din satul natal pe seama întîmplării. Așa să fie? Adevărul e că prin decembrie 1960 o ajuta pe soră-sa Marioara să-și mute gospodăria la Năvodari. Cumnatu-său, Teodor Bucur, bărbatul Marioarei, devenise muncitor la „Uzina de superfosfați și acid sulfuric”, proaspăt intrată în funcțiune.

A sosit și Ilie la Năvodari. A privit cu uimire uzina, înălțată neverosimil în oceanul de ciulini, măselariță, pir și păpădie.

— Măi cumnate, dar mare-i fabrica asta!

— Mare, da...

— Și ce-ar fi să rămîn și eu să lucrez aici? Ce spui?

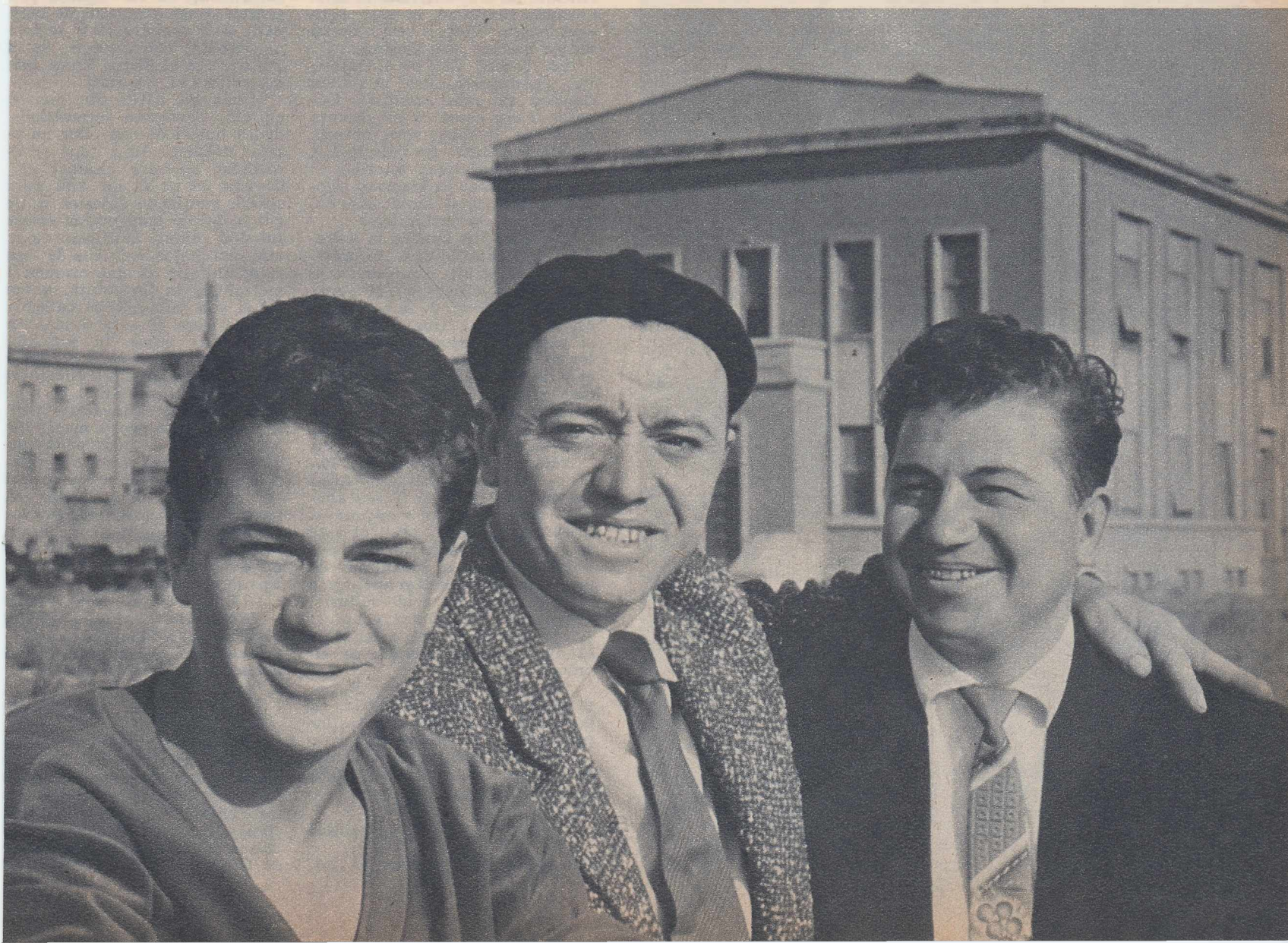
Ce să spună cumnatu' Bucur? I-a arătat lui Ilie cum să-și facă cererea și... Și gata: a fost angajat.

Așadar întîmplarea l-a făcut pe țaranul Ilie Moise muncitor?

E. DASCĂLU

(Continuare în pag. 6)

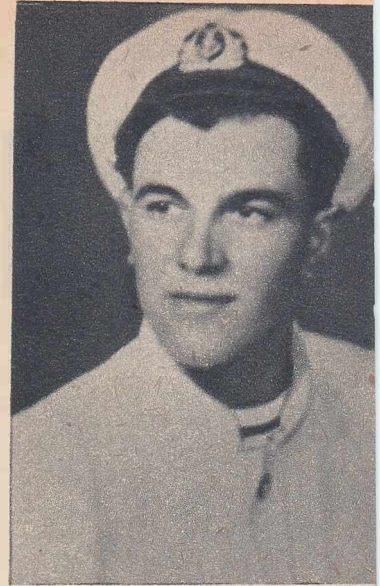
Ilie Moise (mijloc) și doi dintre frați: Mihai (dreapta) și Aurel.

Ilie Moise locuiește cu familia sa într-unul din blocurile orașului nou Năvodari.

Aurel cu „pepenoica” lui...

Mecanicul „Virtjejul”: Alexandru Moise.

Și-apoi, însuși fratele mai mic, Mihai (despre care va fi vorba mai la vale)... Cu ce era el, Ilie, mai prejos decât ceilalți? Că avea doar cinci clase primare, și alea întrerupte de război? Parcă Mihai și alții... E mai prost decât ei? Nu crede. Mai nevolnic? Nicidecum! Munca a iubit-o de când se știe, iar brațele-i sînt vînjoase. Că el, Ilie, e calificat plugar? Dar acum plugăria o face tractorul. Tractorist, combainier, tehnician agro sau zoo, asta da calificare. Să se specializeze în agricultură, rămînînd în sat? Asta s-ar putea. Dar... vezi, sirena asta a uzinei prea cheamă...

Așa vorbea Ilie cu el însuși, iar argumentele „pro” le anulau degrabă pe cele „contra”. Cugetul îi era curat că nu dorința de câștig îl mîna spre fabrică; și „zilele muncă” din colectivă îi asigurau bunăstarea familiei.

Cînd a plecat cu Marioara, hotărîrea era ca și luată. Așa că, vezi bine, nu întimplarea...

Și-a adus Ilie familia la Năvodari. A căpătat și casă în orașul nou construit. Apartament în bloc. Asta n-a fost greu. Mai greu a fost cu trecerea de la o îndeletnicire la alta. Una e hăis-cea și alta e transformarea sulfurilor în acid sulfuric. A urmat un curs de calificare de 6 luni, după care a fost încadrat ca operator chimist, categoria a VI-a de salarizare. E mulțumit, deși consideră că asta e doar un început.

„Meseria mea — spune Ilie Moise — se numește cuptorar. Așa-i spunem noi, în uzină. Și mai spunem că în cuptoare «prăjim» amestecul. De fapt, prăjitul ăsta este un proces chimic de oxidare, o transformare a bioxidului de sulf în trioxid de sulf și apoi, prin alte reacții, în acid sulfuric. Putem noi să spunem «cuptor» și «prăjit», dar nu ne e îngăduit să nu înțelegem științific ce lucrăm”.

Așa vorbește azi Ilie Moise, muncitor, membru de partid, cu portretul la panoul frunțașilor pe regiune din Constanța...

În 1960 Ilie Moise mai controla potcoavele cailor să vadă dacă nu lipsește vreo caia.

MIHAI

sau Mișu, cum îi spun ai lui.

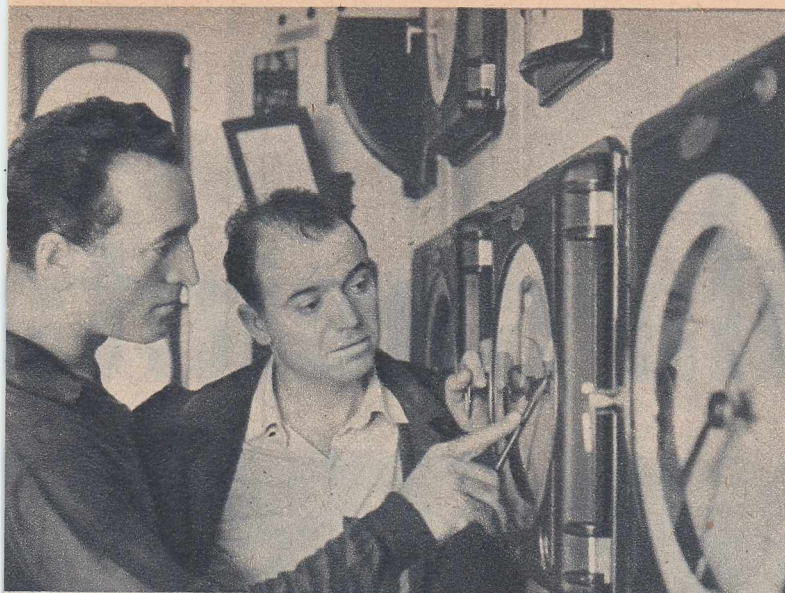
Mai tînăr cu 3 ani decît Ilie, simțit mai timpuriu și mai nevalnic chemarea orașului. De fi dată ce și-a terminat stagiul militar, era prin 1956, au început căutările: a fost la Teleajen, apoi pe rînd la Paroșeni, la Feteș la Năvodari... Grea i se părea alegerea! Ce l-a reținut la Năvodari, nici el nu știe bine. Poate grandoarea construcției (a lucrărilor și pe șantier), poate frumusețea Tașaulului vecin cu marea albăstră, poate doar ideea că va fabrica superfosfați ce vor îngrășa și câmpurile dragi din satul de baștină... Asta trebuie să fi fost: să nu creadă colectivității de la Năvodari „Unirea” că el, Mihai Moise, creștea și creștea printre ei, i-a uitat.

Mihai s-a bătut din greu cu chimia. Învățarea formulelor dădea dureri de cap. Dar nu s-lăsat doborît. Abia după ce s-a calificat operator chimist și dovedit că pe el nu l-au putut stăvili greutatea chimiei, a trecut să învețe manevrarea uriașului pod rulant, calificare cu nimic mai prejos decît cea de operator chimist. A dat examen la metrologie în Constanța, a reușit și și-a îmbunătățit categoria de salarizare. Și — ce să mai vorbim? — a rupt-o cu formulele chimice care, oricum... A rupt-o Ei, înseamnă că nu-l cunoaște pe neastîmpăratul Mihai. El a hotărît continuarea învățurii. V urma cursurile școlii medii fără frecvență ca să „mai pună ceva cartă pe el”. Așa că tot n-a rupt-o chimia. Recent a fost primit în rîndurile candidaților de partid. E și în comitetul de bloc. De educația copilului trebuie să se ocupe. Munca la podul rulant nu e ușoară și, mai ales, nu lipsită de răspundere.

— Ehe! — spune Mihai Moise — în sat era mai simplu! Și zîmbeste imediat, adăugînd că lui nu trebuie ceea ce-i simplu. Plăcu zîmbet are Mihai. Și cinstit.

GEORG

Îl sărîm deocamdată pe Alexandru, cel de-al treilea frate în ordine a vîrstei, și ne oprim la George, care este al treilea operator chimist din „dinastia” colectivistului Constantin Moise. La 18 ani, în ciuda credinței unanime că George, răsăritul părinților

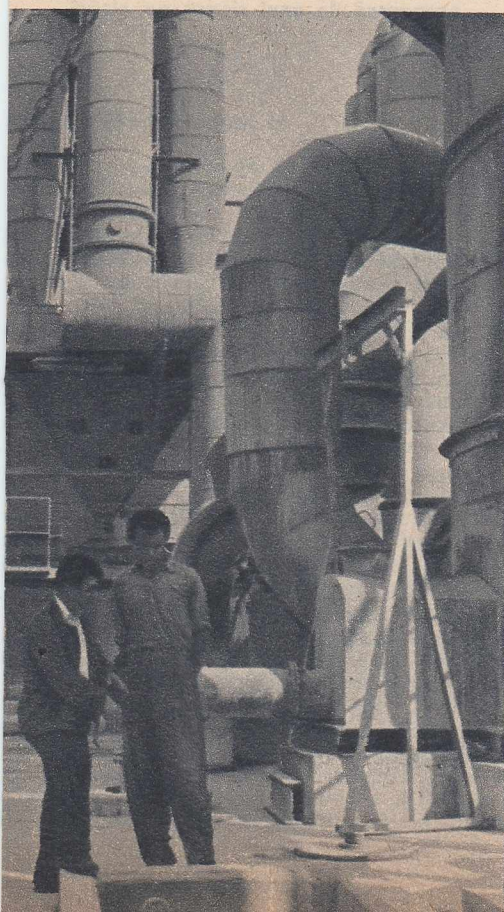

Mereu atent și dornic să învețe, Ilie pătrunde treptat în tainele utlajului chimic modern.

...o să plece de acasă; în ciuda insistențelor prietenilor, care-l preluau nespun pe adolescent pentru lărnicia și vioiciunea sa și-l sfătuiau să rămână acasă, George lua drumul Năvodarilor. „Acum — pune el — și Năvodari e într-un fel acasă...”

George e utemist și în curînd și va termina stagiul militar. Planurile lui de viitor nu sînt complicate: se va întoarce în uzină, lângă Ilie și Mihai, care-l așteaptă nerăbdători să-i ajute la abricarea superfosfaților. Nici el nu se mulțumește cu cită carte citie. Va vedea. Deocamdată, în următoarea, se străduie să-și înțelească cu cinste îndatoririle

Marea uzină de la Năvodari, mama adoptivă a fraților Moise (în stînga, Mihai Moise).

de ostaș. Dintr-o fotografie trimisă am aflat că uniforma îi șade și bine și că și-a lăsat mustăcioară care, deși bălaie, îl prinde grozav. La rîndul lor, frații i-au scris lui George ce mai e nou în uzină și că locul lui — nici o grijă — îl așteaptă. Să vină sănătos!

Cam atîta despre George, și acum despre

AUREL

Mezinul are 18 ani. Utemist și el. Nu-i prea înalt (oh, și cum ar vrea să fie!), dar dacă din fotografie nu reiese cît este de simpatic, de vină e fotoreportera și nu el.

Aurel e băiat cu școală. E elev la cursul seral al școlii medii, dar între timp a făcut școala profesională petrol-chimie de trei ani, la Tîrnăveni și apoi la Năvodari. Calificarea e tot de operator chimist, dar lucrează în laboratorul de analize. Îl pasionează metoda folosirii hidrazinelor în determinarea și izolarea seleniului.

Gîndurile lui Aurel zboară departe (are doar 18 ani): va termina școala medie, apoi va intra la facultate. La chimie, desigur? Ei așa! Aurel este în perspectivă și spre ciuda nemăsurată a fraților un mic trădător al chimiei. Aurel vrea să devină ofițer în marina comercială. Așa, cu șapcă albă și ancoră aurie, cu trese late pe minică, cu ochean de scrutat depărtările și, bineînțeles, pipă. Frații mai nădăjduiesc însă că, pînă o fi vremea, hidrazinele vor fi mai tari decît depărtările albastre și-l vor reține pe mezin la Năvodari, lângă ei.

Aurel locuiește în Constanța, la sora sa Marioara, care s-a mutat acolo nu demult. Se simte bine Aurel la soră-sa, înconjurat de căldură și dragoste ca în casa părintească. Numai uneori îl mai sîcîie Marioara:

— Mă Aurică, să nu te mai prind la joacă cu pepenoaica aceea, că nu sufăr să văd cum sar toți pe tine!

„Pepenoaica” este mingea de rugbi, Aurel fiind „demi” în echipa uzinei, în divizia B. Marioarei îi sare inima din loc cînd își vede frățiorul dispărînd în „grămadă” și jură că nu-i mai calcă piciorul pe teren să vadă asemenea grozavii. Dar duminica viitoare e din nou acolo și, laolaltă cu Ilie, Mihai și bărbatu-său, se pomenește pasionată supporteră:

„Hai Aurică, bine Aurică!” ...Pînă la prima „grămadă”, după care blestemă din nou „pepenoaica”.

ALEXANDRU

Fratele geamăn al Marioarei nu este — pare-se — străin de dorurile navale ale lui Aurică. El a plecat cel dintîi din casa părintească — prin 1952 — cînd uzina din Năvodari nu exista, iar chimia nu-și pusese încă pecetea pe

destinele familiei Moise. Alexandru s-a oprit în port la Cernavoda și a învățat marinărie. Acum este mecanic pe o șalupă și cutreieră Dunărea în amonte și în aval.

Cînd șalupa „Virtejul” urcă pe Borcea de la Cernavoda spre Călărași și ajunge în dreptul Șocariciului, un anume semnal o anunță pe Tudorița, tînăra soție a mecanicului, să vină la mal cu Doina, ultimul vîlstar al familiei Moise, în vîrstă de 8 luni. Alexandru își salută afectuos familia și o asigură, mai mult prin semne, că în curînd va veni și el acasă...

Cei șase frați se adună uneori în casa părintească. Atunci, fiecare din ei își laudă meseria, dar ajung la concluzia că și chimia și marinăria sînt bune, principalul fiind cît suflet, cîtă conștiință pui în ele.

Așa trăiesc frații Moise, patru chimiști și un marinar, plecați nu demult din satul de pe malul Borcei. Uneori, privind în urmă, parcă nici lor nu le vine a crede că ceea ce nu s-a întîmplat secole la rînd în satul lor, s-a întîmplat cu ei doar în cîțiva ani. Că totul a fost atît de simplu și firesc. Simplu și firesc în măsura în care au pășit în noua existență cu dorința curată de a fi de folos, învîțînd cu sîrg o meserie cu totul nouă și, desigur, nu ușoară.

Printre celelalte mari satisfacții de a fi reușit, frații Moise o mai simt și pe aceea că plecarea din sat nu i-a risipit, ci dimpotrivă, cît uzina socialistă, unde muncesc cot la cot, i-a înfrățit mai puternic.

... Am uitat să-i întreb pe Ilie și pe frații săi dacă au văzut filmul italian „Rocco și frații săi”.

M-ar fi interesat reflecțiile lor.

E. DASCĂLU

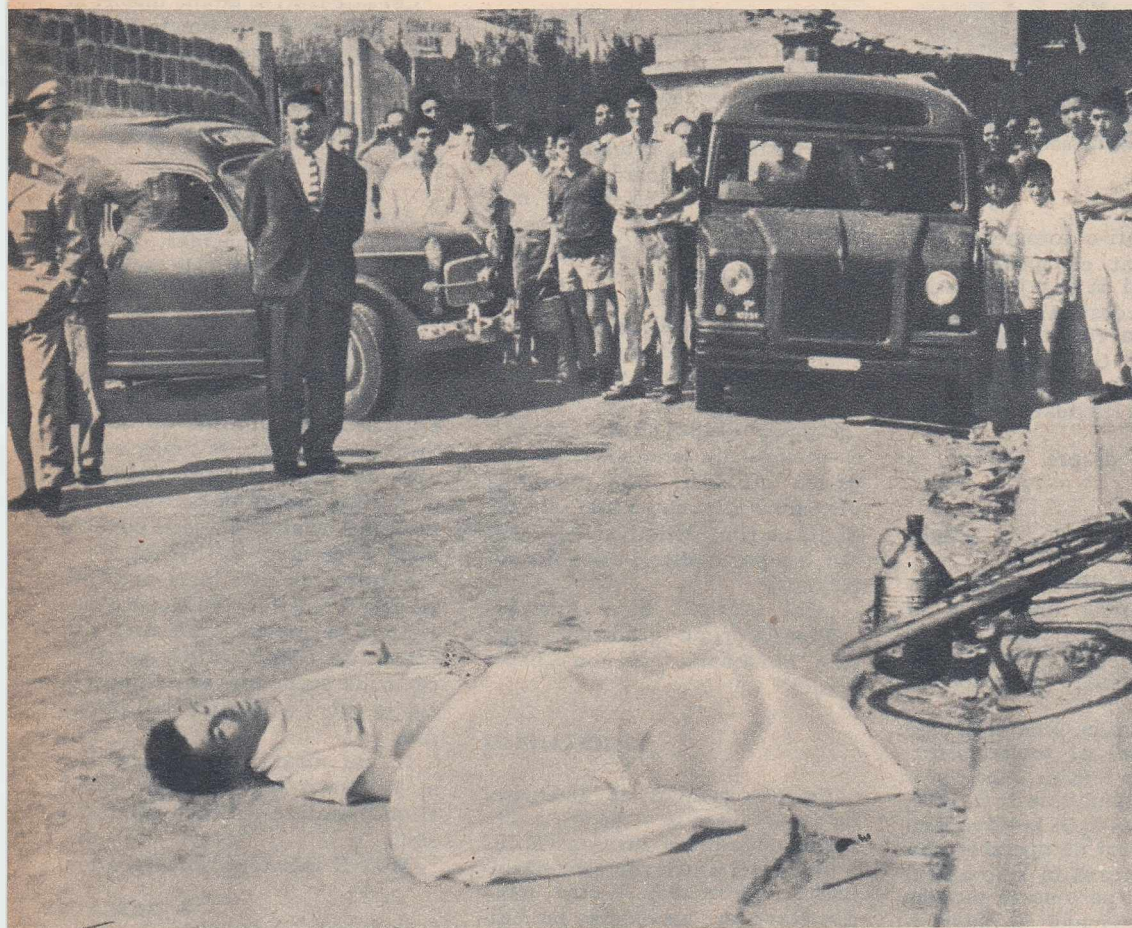
Fotografiile de Elena GHERA

George Moise, aflat în concediu, își ajută părinții la culesul strugurilor din via colectivă „Unirea”.

MAFIA-

„onorabila societate

Pe o stradă din Palermo. Andrea Bonano leșea dintr-o casă unde vinduse ulei. S-a auzit strigat. În clipa în care s-a întors, de la portiera unei mașini s-a tras. Cine? „Mafia pieței”, desigur.

Nici un polițist sicilian nu se încumetă să pornească de unul singur pe străzi...

● PALERMO—AGRIGENTO—TRAPANI— „TRIUNGHIIUL MORȚII”

● VICTIMELE MAFIEI: BRACCIANTI ȘI MUNCITORI

● CÎND „LEGEA TĂCERII” NU-ȘI MAI PRODUCE EFECTUL

● OFENSIVA ANTI-MAFIA VA REUȘI PÎNĂ LA CAPĂT?

Spui: *Sicilia* — și te gîndești la Etna care, dominînd triunghiul stîncos scîldat de apele Mediteranei, privește cu semeție spre țărîmul „bătrînului continent” și spre torida Africă. Spui: *Sicilia* — și te gîndești la „insula comorilor”, ce păstrează și azi vestigiile ale unei culturi milenare, cum sînt de pildă templele din Agrigento, cu arhitectura lor dorică, sau teatrul construit în prima colonie greacă înființată cu 735 de ani înaintea erei noastre la Taormina și reconstruit de romani (urmele elene pe această insulă rămîinînd mai pregnante decît toate celelalte prezențe care s-au perindat de-a lungul vremii: fenicieni, cartaginezi, romani, ostrogoți, arabi, normanzi, spanioli, francezi, austrieci). Spui: *Sicilia* — și te gîndești la una din cele mai puțin dezvoltate regiuni ale Italiei. Spui: *Sicilia* — și nu se poate să nu te mai gîndești și la o ciupercă otrăvită crescută pe un astfel de sol: mafia — soră bună a Camorrei napolitane, dar mai puternică și mai ramificată decît aceasta, și care de un veac și jumătate terorizează și însingurează mai ales vestul insulei, „triunghiul morții” (Palermo-Agrigento-Trapani).

○ FAIMĂ NĂSCUTĂ DIN CRIM

Deși mafiei și istoriei sale i s-au consacra numeroase studii (dintre care amintim „Mafia e politica” de Michele Pantaleone sau pe cele din presa italiană ale lui Felice Chilanti) lucrări literare (ca de pildă romanul „Cine se arată cucuveaua” de Salvatore Sciascia și chiar filme (de la „În numele legii” al lui Pietro Germi și pînă la recentul „Salvatore Giuliano” al lui Franco Rosi) — despre originea acestei oculte organizații se cunosc totuși puține lucruri. După cît se pare cele dintîi *cosche* (grupuri) s-au format pe la începutul veacului trecut. Cît privește originea cuvîntului „mafia”, supoziția că s-a trage de la o căpetenie pe nume Mazzini prin alăturarea inițialelor cuvîntelor din fraza „Mazzini autorizza furti, incendi, avvelenamenti” (Mazzini permite furturile, incendiile otrăvirile), nu este pe deplin dovedită.

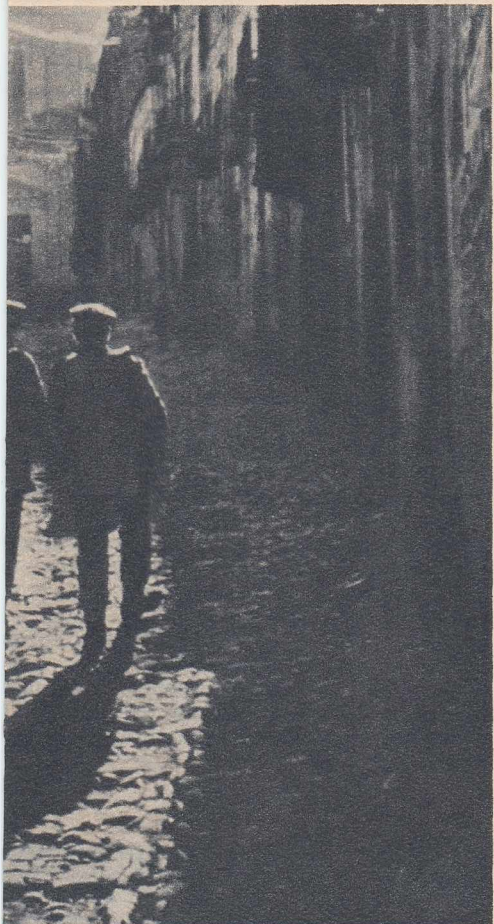
Există discuții cu privire la caracterul inițial al mafiei — unii susținînd că în rîndurile ei s-au adunat la început luptătorii împotriva împilatorilor străini, nedreptății justiției legale mafia opunîndu-i lege „onoarei” (de unde, se spune, i s-ar trage și denumirea de „onorabila societate”). Alții afirmă, dimpotrivă, că această ciușă de puși onorabilă societate nu s-a aflat nici măca în primele sale timpuri de partea poporului

Și totuși, în cursul procesului unui grup de mafiști din Calabria au ieșit la iveală destule secrete. S-a relatat astfel că mafia este organizată după principiile unui ordin (ca în organizațiile francmasonice, de pildă), conducător fiind un *capo mafia*, iar cel mai mic grad fiind *picciotto*. *Mafiosi* sînt numai simpatizanți, și numai dacă în decursul unui noviciat de 6 luni și-au dovedit „vrednicia” sînt recunoscuți, în cadrul unei ceremonii, drept *camorrista di sangue* — candidatul trebuind să zgîrie cu cuțitul încheietura mîinii stîngi a unui membru prezent și să soarbă din sîngele acestuia.

Cît privește dovedirea „vredniciei”, aceasta constă în „realizarea” unui număr cît mai

lui don Calo au știut să-l determine pe însuși înaltul comisar al Siciliei, Salvatore Aldisio, să împiedice înfăptuirea acestei cereri îndreptățite.

Gloanțele bandelor altei căpetenii mafiste — Salvatore Giuliano — au făcut numeroase victime, în mai 1947, în rîndul grupurilor de *braccianti* (argați) care demonstrau pașnic pentru înfăptuirea reformei agrare. Acestor două exemple trebuie să li se adauge încă unul: cazul Salvatore Carnevale. Tînrar activist sindical (avea doar 32 de ani cînd a fost ucis), acesta a condus greva muncitorilor de la cariera de piatră din Sciarra, aparținînd familiei contesei Notarbartalo — fapt care a stîrnit furia acesteia. Și mafia a fost che-

Paisaj sicilian.

Ceea ce este însă cert e faptul că de pe la începutul secolului trecut mafia și-a cîștigat un sinistru renume. O faimă născută din crime și impusă prin teroare.

LUPARA ȘI OMERTA

Un întreg vâl de mister s-a țesut în jurul nebroasei organizații siciliene. Și aceasta datorită în primul rînd unei legi nescrise, ar pe care ea a impus-o — în primul rînd membrilor ei — și a păzit-o cu strășnicie: *omerta*. Cu alte cuvinte: „*cine tace, trăiește, în vorbește, moare!*” Asasinul celebrei căpetenii Giuliano, de pildă, care fusese de altfel „locotenentul” său, a băut în închisoare o „cafea proastă” din care pricină... a murit. El amenințase cu destăinuiri asupra secretelor mafiei. Și un alt exemplu, mai recent. Un anume Lo Bartolo, grădinarul năstirii din Mazzarino, despre care cei patru călugări capucini de la aceeași mănăstire, acuzați de stoarcere de bani și asasinat, au declarat că le conduce acțiunile, a fost găsit spînzurat în închisoare. După ce nu mai înainte destăinuise că acționa în numele mafiei... Și astfel de exemple s-ar mai putea da. În aceste condiții mai este oare de necrezut storiografia care circulă în Sicilia și-care spune că un elev, întrebând la ora de istorie „cine a ucis pe Iulius Caesar?”, a tresărit speriat și a răspuns repezit: „Am voie să spun?”...

mare de *pachete* (cum își numește mafia victimele), bineînțeles cel mai adesea cu ajutorul *luparei* — acea pușcă de vînătoare cu țeava retezată ca să încapă sub haină și totodată să imprime o viteză mai mare teribilelor alicie de plumb sau de oțel care pot străpunge și pielea unui mistreț. Cine sînt victimele răpuse de gloanțele *luparei*? Desigur, cei ce n-au respectat *omerta*, ca și aceia din *la mobile* (poliția) care s-au încumetat să pornească lupta împotriva mafiei. Dar nu aceștia predomină în rîndul victimelor.

STATELE DE SERVICIU ALE MAFIEI

Astăzi nu mai constituie pentru nimeni un secret faptul că organizația siciliană teroristă s-a pus în slujba stăpînitorilor marilor latifundii și ai „*zolfieriilor*” (minele de sulf). De altfel, cel de-al doilea „patriarh” necăstătat al mafiei, don Calogero Vizzini — care datorită numeroaselor acuzații ce i s-au adus (șantaj și furturi de vite, incendieri și asasinat etc.) ar fi trebuit să moară cu mult înainte de venerabila vîrstă de 77 de ani (în 1954) și în cu totul alt mod decît de bătrînețe în patul din locuința sa din Villalba — a fost chiar administratorul moșiei contesei Giulia Florio d'Ontes. În 1945, cînd țărani din Villalba au cerut exproprierea pămînturilor nelucrate ale contesei, oamenii

mată „să facă ordine”. După ce au încercat fără succes să-l corupă — „mai bine să mor sărac dar cinstit”, a răspuns Carnevale celor ce l-au avertizat într-o dimineață a lunii mai 1955, pe cînd se ducea spre lucru — a fost ucis pe la spate cu gloanțe de *lupara*, în același loc unde-i întîlnise cu o zi înainte pe purtătorii de cuvînt ai mafiei. Asasinii săi, Giorgio Panzeca, Antonio Mangiafridda și Vincenzo di Bella, a căror vinovăție a fost dovedită, au fost condamnați la muncă silnică în decembrie 1961, dar achitați printr-o hotărîre cu totul neașteptată a Curții de casație din Napoli în martie 1963! După cît se pare mafia are legături foarte înalte... Și după cum vom vedea, nu numai pe insulă, și nici numai în Italia, și nici măcar numai pe continent...

„COSA NOSTRA”

Vechi membri ai mafiei, emigrați în America cam prin deceniul al IX-lea al secolului trecut, au găsit în rîndul comunității italiene din cartierele newyorkeze Brooklyn și Bronx aceleași condiții de mizerie și teamă față de cei puternici care permisese să se instaureze și în Sicilia domnia legii violenței.

Începîndu-și activitatea ca o mică orga-

I. CIOARĂ

(Continuare în pag. 10)

Francesca Serio, neînfrind seama de „legea tăcerii”, demască în fața tribunalului pe asasinii fiului ei, militantul sindical Salvatore Carnevale. S-a schimbat ceva în mentalitatea sicilienilor...

Genco Russo din Mussomeli — una din căpeteniile actuale ale mafiei siciliene.

nizație interlopă de cartier, care constrîngea la „contribuții” pe zidarii și birtașii de origine italiană, ramura americană a mafiei s-a impus curînd și altor cercuri, întinzîndu-se și dincolo de New York, în alte state ale S.U.A. Astfel, cele două bande inițiale, „Uniunea siciliană” și „Mina neagră”, se transformă în atotputernica organizație banditească „Cosa Nostra”, cu o organizare aparte, fiind condusă de un „consiliu al căpitanilor” format din personalități respectabile („capo” Genovese este directorul unei companii comerciale, „capo” Gambino este conducător al unei firme de plasare, „capo” Bonano este comerciant la New York, „capo” Tomazo Luceze este patronul unui magazin de galanterie, „capo” Salvatore Glecana din Chicago, un campion de golf). Ei au pe conștiință nenumărate crime, făptuite însă de bandele conduse de „locotenenți”. Legile după care se conduce „Cosa Nostra” sînt aceleași ca și cele ale mafiei siciliene — *omertà* și *vendetta* (răzbunarea). A stîrnit senzație astfel

relatarea apărută în presa americană că un deținut de la Fort Monmouth, pe nume Valachi, e întemnițat de unul singur într-o celulă betonată și este păzit zi și noapte de un gardian înarmat care stă cu el în celulă; Valachi nu primește nici un plic, iar hrana îi este escortată de la bucătărie și pînă la celulă de o gardă înarmată. De ce toate aceste măsuri, mai teribile decît pentru un Al. Capone? Pentru că Valachi, care era unul din capii mafiei americane, a fost condamnat la moarte de către „consiliul căpitanilor”, pentru „trădare”.

În fapt însă, abia după ce i s-a adus la cunoștință această „sentință”, zbătîndu-se între amenințarea scaunului electric și cea a executării sentinței proprii sale organizației, Valachi s-a hotărît să treacă la destăinuire, cu condiția să-i fie păzită viața...

Dar despre organizația „Cosa Nostra” — a cărei activitate, în trecut fie spus, se exprimă prin cifra de afaceri de circa 20 miliarde dolari (potrivit unui raport al senatorului Kefauver) — s-ar fi putut relata cu alt prilej dacă ea n-ar fi exercitat influență asupra mafiei siciliene. Nu este vorba aici despre faptul că Sicilia a fost transformată într-un punct de transbordare a mărfurilor de contrabandă (și în special a stupefiantelor) aduse din Orientul Mijlociu. Și nici despre legăturile dintre foști membri ai mafiei siciliene, emigrați cu ani în urmă în Statele Unite, și căpeteniile din Sicilia ale mafiei.

TRUSTURI SUI-GENERIS

Cum s-a manifestat influența mafiștilor americani asupra celor sicilieni? Luciano Liggio — una din căpeteniile actuale ale mafiei — declară chiar cu emfază că scopul vieții lui este „îmbinarea tradiției mafiei siciliene cu tehnica modernă a marilor gangsteri americani”. Ca atare au fost modernizate atît metodele teroriste folosite — locul *luparei* l-a luat tot mai mult bomba explozivă — cît și organizarea — în locul unui singur „capo mafia” au apărut diferite bande, fiecare cu căpetenia ei, în genul „gang”-urilor americane. Aceste bande — și aici este de fapt esențialul — și-au asigurat monopolul în diferite domenii ale vieții economice a insulei. Au apărut astfel „mafia pieței” și „mafia apelor”, „mafia morilor” și „mafia grădinilor”, „mafia construcțiilor” și chiar o „mafie a catedrelor”, fără aprobarea căreia nu se pot obține posturi în învățămînt. Așadar, iată-i pe sicilieni supuși exploatării unor trusturi sui-generis.

În noaptea de 31 decembrie 1961, în portul Palermo, din zgomotul produs de petardele de salut la adresa noului an, s-a detașat o bubuitură mai puternică. Era explozia unei bombe pusă în sala motoarelor unui remorcher al societății Cosiac. Aceasta avea în antrepriză construirea unui dig pe rîul Scansano, care urma să asigure o aprovizionare regulată cu apă a regiunii respective. „Mafia apelor” — ale cărei interese erau opuse unei astfel de acțiuni — reacționase prompt...

Cînd, în urmă cu cîtăva vreme, la Palermo a explodat o bombă în fața unei case de pe strada Tunisia, locuitorii ei știau bine despre ce e vorba: proprietarul refuzase să plătească *pizzo* — impozitul datorat „mafiei construcțiilor” pentru a căpăta dreptul de a-și construi casa.

Cam tot în același timp, la barierele orașului Palermo, deasupra căpșunilor dintr-un camion s-a așternut dintr-o dată un strat gros de praf care a distrus toată marfa. Era răspunsul „mafiei grădinilor” la încercarea de sustragere de la plata „taxelor”. De altfel, aceste „impozite” forțate impuse de

Aspect de la înmormîntarea polițiștilor care au căzut victime ale unui recent atentat terorist al mafiei.

mafia au drept rezultat creșterea costului vieții la Palermo cu 10-12 la sută față de restul Italiei.

UN SEMN DE ÎNTREBĂRI

Timp îndelungat, teroarea și legea *omertà* și-au produs efectul asupra sicilienilor — mai mulți dintre ei conformîndu-se „legii cerii”. Dar, în vremea din urmă, lucrurile început să se schimbe. Aceasta sub influența unor largi campanii de presă, a luptei desfășurate de o seamă de personalități, între care cunoscutul scriitor progresist italian Dani Dolci, dar mai cu seamă datorită exemplului acelora care n-au mai vrut să țină seama de *omertà*. În acest sens a avut un uriaș ecou lupta curajoasei mame a militantului sindical Salvatore Carnevale, Francesca Serio, care demascat fără frică pe asasinii fiului ei. Astfel s-a format un curent de opinie tot mai puternic, care a determinat autoritățile de la curs cererii prezentate încă din 1958 parlamentului italian de a se forma o comisie de anchetă și să treacă în ultima vreme la acțiuni mai hotărîte împotriva mafiei.

În ciuda unor atentate teroriste îndreptate împotriva sa — într-o suburbie a orașului Palermo de pildă, și-au găsit moartea 9 polițiști — „la mobile” a pornit o adevărată vînațoa soldată cu arestarea a 600 membri ai mafiei dintre care și mai multe căpetenii, expulzarea din Sicilia a 300 de indivizi și trecerea la supravegherea strictă a poliției a altor 2 de suspecți. Totodată, după cum relata „France Presse”, cu prilejul perchezițiilor efectuate au fost descoperite și confiscate cantități importante de pistoale, puști, grenade otrăvite și alte arme aparținînd mafiei. Va fi în această o luptă dusă cu toată fermitatea pînă la capăt, indiferent de cine va fi implicat. Sau, de dragul salvagădării unor anume personalități, se vor face concesii de natură să permită regurgitarea funestei organizații? Viitorul mafiei siciliene stă sub semnul acestor întrebări.

I. CIOABA

O vie de

868 hectare

De când există pe lume lira — propriu și la figurat — coardele au fost fără oboseală strunite ntru a cânta imnuri de slavă nului, licoarea zeului Bachus, însuși măiastră plăsmuire poetică. N-au ostenit poezii de pe ate meridiane și paralelele globului în a ridica în slăvi virtuțile luturii stoarse din bobul de aur. poate că puțini dintre stihurii de geniu ai lumii au reușit arate prețuirea ce trebuie să se orde unui pocal de vin bun, am a făcut-o Goethe prin vocea trubadurului dintr-o baladă a sa: mînd a fi răsplătit de un rege ntru măiestria cu care a cîntat fața curții, dintre toate sculele aur ce i se oferă el alege aurul inului spumegînd într-o cupă vin...

Trubadurul lui Goethe, care se ată un foarte priceput prețuitor comorilor lumii, este descins să dintr-o epocă relativ apropiată nouă. Apropiată în raport vechimea podgoriilor de pe plaiurile românești. Pentru că, data cînd strămoșii noștri se pricepeau, cu experiență de multe generații, să lege de araci lăstarii atucilor de viță, să stoarcă ustul, să-i vegheze fierberea și pritocească vinul — pe locurile unde se desfășoară astăzi în soare podgoriile Rinului erau încă pături necălcate de picior omenesc. ici, după cum se pare, meșteșugul vinului este la noi tot atît de echilibrat precum e de bătrînă însăși maginea lui Bachus în mitologia antică.

În satul Bonțești din raionul focșani cunoscutul arheolog și

istoric român Vasile Pirvan a descoperit în anii 1926-1928 urmele unei așezări din epoca neolitică; mai recent, tot pe aci s-au descoperit piese arheologice din epoca bronzului și altele ce datează din secolele III și IV ale erei noastre; printre ele — și unele de vinificare. Ne referim la cele două linuri, unul cioplit în piatră, altul în lemn, găsite pe teritoriul podgoriei Cotești și aflate în prezent la Muzeul din Focșani. Și mai multe sînt documentele din epoca feudală care atestă vechimea așezărilor omenesti pe aceste locuri și, mai ales, străvechia indeletnicire a podgorienilor de aici. Un hrisov de danie din 1470, prin care domnitorul Radu cel Frumos dăruia lui Stan Cotea Odobescu un întins teritoriu „din apa Leordețului pînă în apa Merei”, menționează pentru prima dată numele comunei Cîrligele. Un altul, datat din 1749 și purtînd semnătura și pecetea lui Alexandru Moruzzi, confirmă faptul că locuitorii din această comună erau stăpîni de vii încă dinainte de 1700.

Trecutul și mai apropiat vorbește și mai convingător despre priceperea oamenilor de pe aceste plaiuri în invidiata indeletnicire de podgorean. Profesorul I.C. Teodorescu mai arată într-o lucrare a sa că la două mari concursuri internaționale ce au avut loc la Paris acum aproape un secol și acum mai bine de jumătate de secol — respectiv în 1867 și în 1901 — vinurile din această localitate

au obținut recordul aprecierilor unanime ale juriilor.

Dar să lăsăm la o parte istoria și să venim la zilele noastre.

LA POALELE UNOR CODRI SECULARI

Bonțești, satul unde Vasile Pirvan a făcut săpături arheologice acum 35 de ani, face parte din comuna Cîrligele. Locuitorii săi, laolaltă cu cei din Blidari și Cîrligele, sînt membri ai Gospodăriei agricole colective Cîrligele, una dintre cele mai mari gospodării colective din podgoria Cotești (podgorie renumită, cu o suprafață de circa 8.000 hectare vii, aparținînd gospodăriilor de stat și colective din comunele Virteșcoi, Faraoane, Cîrligele, Cotești, Budești, Urechești, Popești și Dragosloveni).

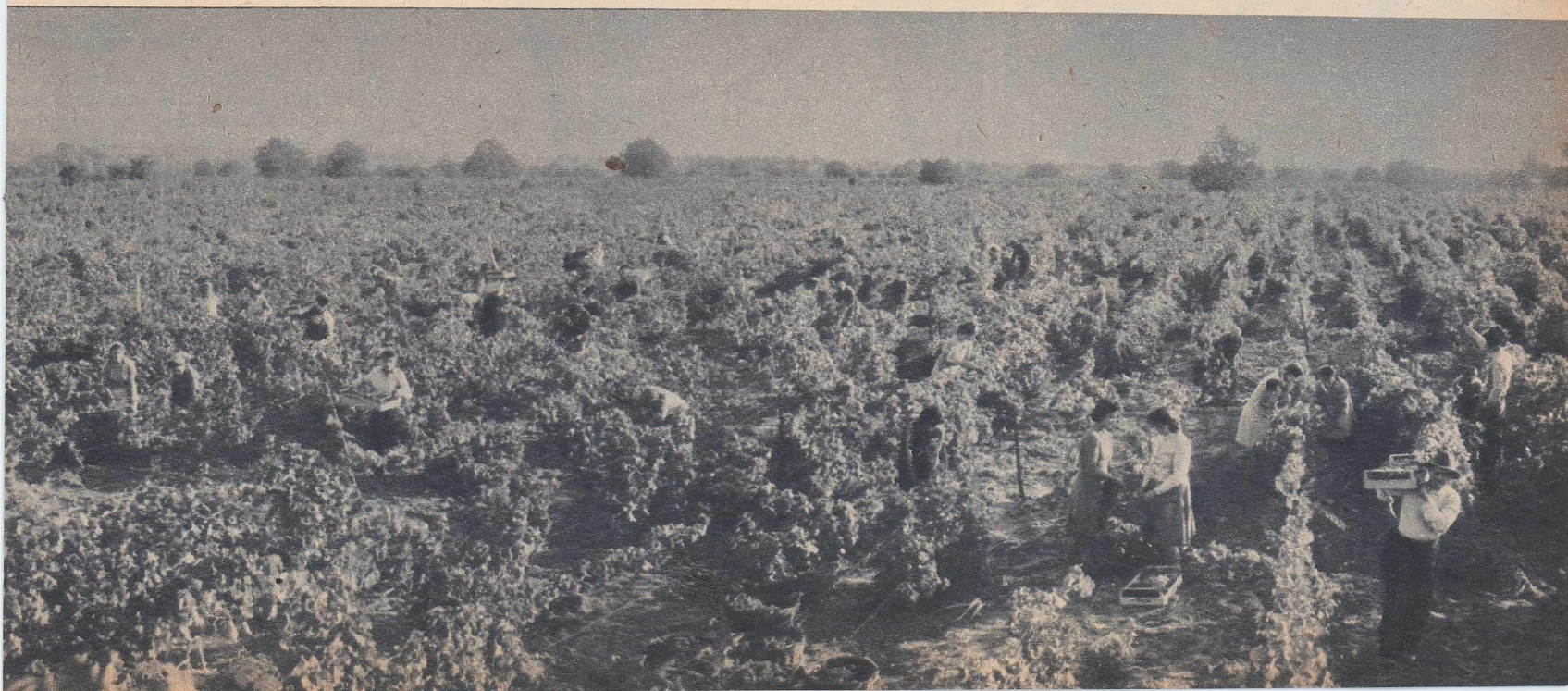
Așezate în centrul bazinului viticol Cotești, viile din Cîrligele aparțin unei gospodării colective ce împlinește curînd șapte ani de existență. Specializată în viticultură — linie pe care merge și în perspectivă — colectiva posedă terenuri în suprafață de circa 1.600 hectare, dintre care 868 ha sînt acoperite cu vii. Plantațiile colectivei se întind pe o lungime de aproape 10 km, începînd de sub pădurea Blidari-Bonțești, trecînd prin Cîrligele și ajungînd aproape de șoseaua raională Golești-Virteșcoi. Desfășurîndu-se pe un singur masiv de formă elipsoidală, viile acestea, privite de pe vrful cel mai înalt, Odobasca, îți apar ca o coală dintr-un caiet de caligrafie, în care liniile sînt trasate de butucii

plantați în rînduri drepte — sau, cum li se spune în limbaj podgorean, „la sfoară” — în imediata vecinătate a unor păduri seculare de stejar și fag care contribuie la crearea microclimatului deosebit de favorabil culturii viței de vie.

VECHIUL ȘI NOUL ÎN PODGORIE

Vechile plantații ale gospodăriei, cu toate că sînt amplasate pe plaiuri și expoziții deosebit de avantajoase, mai trag încă în urmă rezultatele pe care colectiviștii le obțin prin munca lor. Aceasta din pricina că ele sînt formate din nenumărate parcele care conțin soiuri diferite, nu toate la fel de prețioase, nu toate cu aceeași epocă de coacere etc. Dar în cei șapte ani de existență ai colectivei, noul nu numai că a apărut și în acest domeniu, ci s-a și impus cu tărie. Pe sute de hectare au intrat pe rod în ultimii ani plantații noi, cu predominanța soiurilor de mare productivitate și de mare valoare, atît în ce privește producția strugurilor de masă ca și a celor pentru vinificare. Create după principii științifice, noile plantații permit mecanizarea principalelor lucrări. Amplasate mai ales pe curbe de nivel, ca niște salbe înșirate pe vaste amfiteatre naturale, aceste plantații sînt astfel făcute încît să permită aplicarea măsurilor agrotehnice celor mai eficiente de protecție a solului. Dar nici vechile vii nu au

Ing. A. S. TUDOSIE
(Continuare în pag. 12)

fost date uitării, nici ele n-au fost lăsate așa cum se aflau de la Adam-Babadam. Prin măsurile luate de consiliul de conducere al gospodăriei, zeci și zeci de mii de goluri din vechile vii au fost completate (numai în anul 1963 s-au plantat 20.000 asemenea goluri). Numeroase acțiuni s-au întreprins pentru ca vechile plantații să dea roade aproape tot atât de bogate ca cele noi. Mulțumită acestor măsuri, producția medie la hectar a ajuns de la 3-4.000 kg struguri la 7-8.000 kg. Astfel, în anul 1962 producția medie la hectar a întregii gospodării a fost de circa 8.000 kg struguri, brigăzile fruntașe obținând pe mari suprafețe (cite 60-70 ha) recolte de cite 10.000 kg la hectar și pe loturile demonstrative chiar

...Boabele acestea au adunat în ole tot aurul soarelui.

cite 12-14.000 kg. Și mai mare este producția medie a anului 1963.

Înșirînd asemenea cifre — reci ca orice cifre prin însăși definiția lor — nu trebuie să uităm că ele ascund strădanii deosebite, muncă îndrăjită, dusă cu dragoste, cu pasiune chiar. S-ar putea spune că în această muncă este și ceva din ceea ce trubadurul lui Goethe, cel de care aminteam la începutul acestor notații, a simțit în fața pocalului cu vin auriu: nevoia de a aduce prinos celei mai bune dintre băuturi. Într-adevăr, meseria de podgorean subînțelege anumite înclinații poetice. Aceasta este însă puțin pentru a explica întru totul succesele cultivatorilor viței de vie din Cîrligele. Căci, precum se știe, omul muncii de pe ogoare (spunem de pe ogoare nu în înțelesul *ad litteram* al acestei expresii, ci într-unul mai larg, mai cuprinzător) este un om cu un dezvoltat simț practic. Iar cînd peste simțul practic al țaranului, strîns împletit cu pasiunea podgoreanului, se suprapun îndrumarea științifică, tehnica înaintată și buna organizare, e firesc ca rezultatele să fie altele nu numai decît cele de pe vremea stoarcerii mustului în linuri cioplite în piatră sau în lemn, dar și decît cele de acum cîțiva ani.

Desigur că n-a fost ușor. Dar viticultorii din Cîrligele au muncit mult și pînă la urmă au biruit greutățile începutului. Gospodăria a angajat ingineri specialiști și tehnicieni cu studii medii. Unindu-și cunoștințele lor științifice cu experiența moștenită din tată-n fiu de cei mai buni podgoreni din comună, cadrele de bază ale gospodăriei au împărtășit majorității colectivizatorilor o învățatură bogată. Din cursurile agrozootehnice urmate, ca și din experiența cîștigată prin munca de

zi cu zi, colectivizatorii au învățat temeinic cum trebuie lucrată în mod științific via, cînd și cum trebuie culeși, sortați și ambalati strugurii de masă pentru a nu avea pierderi, la ce termen, în ce condiții, cu ce procente de zahăr, aciditate etc. trebuie culeși strugurii destinați vinificării, cum trebuie să se facă o vinificare corectă pentru a obține cele mai bune rezultate.

Astăzi, aproape orice colectiv din Cîrligele poate să-ți fiină un curs de minim tehnic despre unele noțiuni care înainte le erau străine celor mai mulți dintre ei: dezgropatul rațional al butucilor, tăierile „elastice” corespunzătoare cerințelor biologice ale soiurilor și vârstei plantațiilor respective, altoirea, forțarea și plantarea în școlile de vițe etc. Străvechii araci dispar încetul cu încetul din viile de pe dealurile Blidari-Bontăști, în locul lor apărînd spalierii biplan pe care vița se întinde în voie, se lăfăie la lumina soarelui, înmagazinînd în boabele de chihlimbar ale strugurilor toată căldura astrului. Străvechiului „cum o da Dumnezeu”, podgoreni din Cîrligele îi opun astăzi acțiuni sistematice de îngrășare a solului cu îngrășăminte naturale, chimice, tescovină compostată, îngrășatul extraradicular ș.a. Dăunătorii nu mai sînt de mult lăsați să-și facă de cap în viile dintre apa Merei și cea a Dălhăușului; combaterea lor se face și ea prin cele mai eficiente metode, verificate de știința și practica viticolă. În același timp, la Cîrligele s-au

Fermentația mustului depozitat în aceste budane de mare capacitate este urmărită pas cu pas de specialiștii gospodăriei.

inițiat și se preconizează în continuare acțiuni de stăvilire eroziunilor și de fertilizare a suprafețe de teren pînă a nereproductive.

Acestea sînt „secretele” cu torul cărora viticultorii din Cîrligele au reușit să tripleze producția viilor lor. În obținerea acestor rezultate au contribuit succeselor de pînă acum un deceniu de bază l-a avut felul cum fost folosite mijloacele materiale ale gospodăriei și cele la dispoziție de statul democratic. Fondul de bază, muncă cu pricepere și spirit gospodăresc s-a dovedit încă o dată o prilej importantă în dezvoltarea colectivității.

VINURI SUPERIOARE DAR ȘI STRUGURI DE

În funcție de calitatea vinului, podgoriile din țara noastră beneficiază de prețuri diferite pentru produsele livrate. Nu diferențiere făcută după gustul unuia sau altuia dintre iubii vinului, ci o clasificare științific legiferată printr-o decizie a Consiliului de Miniștri nu e nici un act menit doar să acorde un titlu de glorie gratuită unuia sau alteia dintre podgoreni noștri, ci unul de mare importanță economică.

Hotărîrea stabilește pe fiecare podgorie concentrațiile de zahăr ce trebuie să le aibă strugurii începerea culesului, precum și limita maximă la care trebuie terminată această importanță lucrare în scopul înlăturării pierderilor de recoltă. Se prevede asemenea, prețuri stimulante pentru unitățile producătoare strugurii livrați în prima perioadă a perioadei de cules. Pe b

La noua cramă a colectivel din Cîrligele.

pe piața internațională sînt strugurii. Și lucrul este explicabil: experiențele fiziologilor au dovedit că, dintre toate fructele, cel mai mare apetit — măsurat prin secreția glandulară determinată prin reflexe condiționate la vederea a diferite roade ale grădinilor, livezilor și viilor — îl stîrnesc strugurii. (Aici își găsește explicația și străvechea tortură medievală orientală, care consta în trecerea unui coș cu struguri aurii prin fața celui condamnat la cazne prin arșiță și foame.) Roadele acțiunilor duse de conducerea gospodăriei n-au întîrziat: astăzi colectiva posedă circa 120 ha de vii cu struguri de masă, a căror producție a fost în toamna aceasta de circa 140 vagoane — struguri de bună calitate — predominînd soiurile Muscat-Hamburg, Chasselas și Afuz-Ali. Recolta a fost foarte bine primită atît pe piața internă cît și la export, aducînd colectivei venituri importante.

Majoritatea suprafețelor viilor din Cîrligele continuă însă să producă struguri vinificabili din soiurile care au creat atîta faimă podgoriei Cotești.

Un bun podgorean știe că tăria, buchetul, aroma, culoarea și celelalte calități ale vinului nu sînt daruri gratuite ale naturii; că dintr-o recoltă mediocră nu poți scoate un vin de calitate, dar că un vin care ar putea fi de calitate e foarte ușor să devină mediocru. Totul depinde cum știi să lucrezi și cum lucrezi, de la dezgropatul viței pînă la tragerea vinului fierț și limpezit în butoaie sau la îmbutelierea lui. Dar două lucruri au o importanță deosebită: momentul recoltării (care trebuie să se facă atunci cînd concentrația de zahăr corespunde tăriei prevăzute a se realiza în podgoria respectivă) și al trecerii imediate la vinificare, fără pierderi. La Cîrligele, recoltarea strugurilor de masă a început la 5 septembrie, iar a celor destinați vinificării, cîteva zile mai tîrziu; la 16 septembrie au început și operațiile de vinificare.

La apariția acestor însemnări, cele zece brigăzi vor fi terminat, probabil, culesul. Operațiile de vinificare continuă însă, făcute cu atenție, cu grijă pentru faima podgoriei. Vinurile din Cîrligele au obținut pînă acum 2 medalii de aur, 5 medalii de argint și numeroase alte recunoașteri la concursurile interne și internaționale. Mîndri de renumele vinurilor lor, colectivității de aici se străduiesc să-l păstreze și să-l sporească. Tocmai de aceea zilele acestea de toamnă, zile de sărbătoare a culesului, sînt și zile de muncă intensă.

... Cînd, la petrecerea din noaptea de revelațiun sau cu alt prilej, veți ciocni un pahar de Fetească regală, de Riesling italian, de Aligoté sau de Merlot din podgoria Cotești, nu uitați să închinați și pentru harnicii colectivști din Cîrligele. O merită cu prisosință.

A. S. TUDOSIE
Inginer principal la Gospodăria agricolă colectivă Cîrligele ralonul Focșani

Fotografiil de S. STEINER

NOUTĂȚI ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE DIN U.R.S.S.

METIONINA... ȚINE CU GĂINILE

Un lung șir de cercetări au permis să se conchidă că metionina — un aminoacid ce intră în componența proteinelor și participă la numeroase procese fiziologice — poate influența formarea sexului la găini, favorizînd predominarea femelelor, element important din punct de vedere economic. La ferma avicolă a sovhozului „Gorki” din Uniunea Sovietică s-a făcut și o exper-

riență edificatoare: din ouăle grupului de păsări cărora li s-a administrat în hrană o rație crescută de metionină s-au obținut 159 de găini și 100 de cocoși, pe cînd la grupa alimentată în mod obișnuit raportul a fost de 107 găini la 100 de cocoși. Preponderența găinilor asupra cocoșilor la grupa experimentală s-a menținut un timp și după trecerea la alimentație normală.

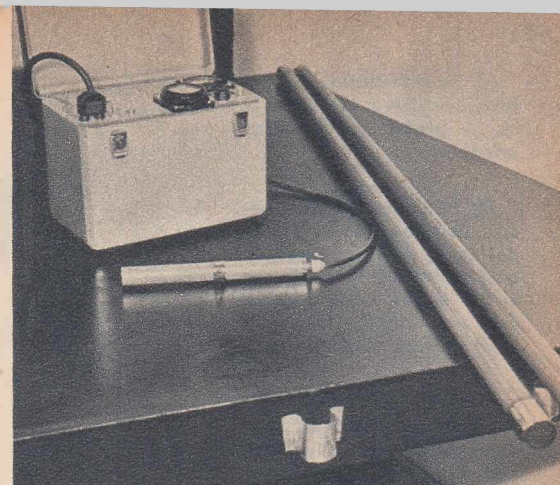
CENTRALE LUNARE... PE PĂMÎNT

În curînd Luna va fi „pusă la treabă” pe Pămînt: centrale electrice de un tip deosebit o vor „înghîta” la turbinele lor. Intrehuinînd

energia fluxului și refluxului marin și oceanic — o forță uriașă rămasă pînă în prezent nefolosită. Construirea primei centrale electrice sovietice de acest tip a început lângă Murmansk. La elaborarea tehnică a proiectului lucrează un numeros colectiv: tînăra secție pentru centrale electrice acționate de mare din cadrul institutului „Ghidroproekt”, precum și specialiștii din institutele hidrotehnice și oceanografice ale Uniunii Sovietice.

Și încă un fapt interesant: noua centrală va fi pluteitoare. Cînd groapa de fundație în care la naștere construcția va fi legată printr-un canal de golful Kola, clădirea se va ridica deasupra apei ca o navă și va fi remorcată spre „seșul” deflinitiv, în estuarul Kola, unde va și începe să funcționeze.

PENTRU MĂSURAREA UMIDITĂȚII PE CÎMP

În fotografie puteți vedea unul dintre numeroasele aparate sensibile și precise cu care a fost înzestrată agricultura sovietică, aparate ce efectuează rapid și fără greș, la fața locului, diverse analize ale stării solului. Mistuna lui: măsurarea umidității solului la adîncimi între 10 și 100 cm.

Compus dintr-un container cu izotopi radiațivi de cobalt, un contor de cuante gama și un generator de energie electrică, aparatul cîntărește numai patru kilograme și poate funcționa 70 de ore fără reînnoirea rezervei de energie electrică.

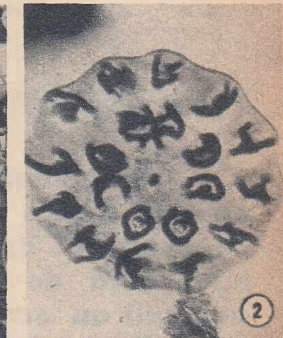
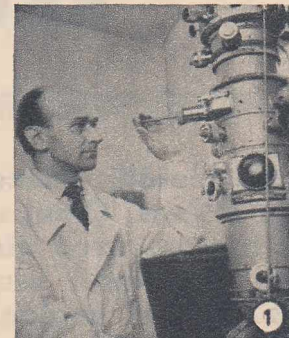
PESCUITUL LA MARI ADÎNCIMI

Doi cercetători sovietici de la Institutul de oceanografie a Pacificului au experimentat în Marea Bering pescuitul la o adîncime de 700 m. Încercările lor au arătat că la aceste adîncimi se află importante rezerve de peste; s-au prins peste 4 tone la fiecare aruncare a năvoadelor.

Vasele de cercetare ale institutului se pregătesc acum pentru operații de pescuit la 1.000 m adîncime.

ORGANISME VII ÎN ROCĂ

Cercetînd diverse probe de roci cu ajutorul unui microscop electronic foarte puternic, Denis Nikitin (în fotografia nr. 1), colaborator al Institutului de microbiologie din Moscova, a ajuns la o concluzie extrem de interesantă. Savantul afirmă că o parte din structurile morfologice cu forme neobișnuite descoperite de el — necunoscute pînă acum de știință — ar fi ființe vii. Este vorba

despre niște corpuri mai mici decît microorganismele, avînd diverse forme — de umbrelă, stea etc.

După părerea specialiștilor, descoperirea lui Nikitin prezintă o deosebită importanță, întrucît se presupune că aceste structuri fac parte din organisme încă necunoscute.

În fotografia nr. 2, unul din corpurile descoperite de Denis Nikitin.

MIC DAR IUTE

3,80 m lungime și 50 cm înălțime și 67 cm lățime — acestea sînt dimensiunile celui mai mic automobil de curse construit pînă în prezent în lume. „HADI-3”, automobilul pitic realizat în cadrul Institutului de transporturi auto din Har-

kov sub conducerea lui Vladimir Nikitin, poate atinge viteza de 300 kilometri pe oră.

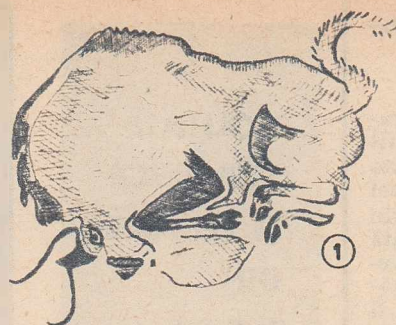
Motorul lui de 36 CP, este similar cu cele de motocicletă; caroseria — din material plastic, forma — cum se vede și din fotografie — aerodinamică.

① Bour împungind (pictură primitivă descoperită în grotă de la Altamira).

② Pictură rupestră găsită în grotă de la Tucucallente, reprezentând oameni stînd în picioare și în capul oaselor. Nu dă ea, oare, impresia unei scrieri ciudate?

③-④ Wampum-uri ale indienilor nord-americani, înfățișînd (sus) prietenia dintre un indian și un alb și (jos) pipa păcii. Cîngători asemenea betelor noastre, însă făcute din scoici și mărgele înșirate pe sfoară, wampum-urile puteau exprima doar un număr redus de idei; de aceea ele nu constituiau o scriere propriu-zisă, erau doar un strămoș al scrisului.

⑤ Incizii pe os arătînd numărul animalelor doborîte. Acest obiect mnemonic (de aducere a minții) slujea omului cu multe mii de ani în urmă.

O ISTORIE DE CARE ESTE LEGATĂ ÎNSĂȘI
DEZVOLTAREA CIVILIZAȚIEI UMANE

minunata istorie a scrisului

În evoluția societății omenești, apariția scrisului desparte două ere a căror delimitare în timp nu este lipsită de interes. Omul există pe Pămînt de aproape un milion de ani; scrisul ca atare nu a apărut decît acum vreo cinci mii de ani. Ori 5.000 față de 1.000.000 sînt ca o coajă de nucă față de un zgîrie-nori sau ca o filă de carte față de un volum gros. În cartea vieții lor, oamenii au scris doar o pagină, cea mai recentă. Ba poate nici atît, căci litera propriu-zisă n-a împlinit nici 3.000 de ani!

Cînd și cum a apărut scrisul? Cum s-a dezvoltat el? Și cum se va dezvolta în viitor? Vom încerca să răspundem.

Prin „scris” noi înțelegem reprezentarea prin semne grafice a sunetelor și cuvintelor. Pînă la folosirea semnelor grafice, oamenii au întrebuințat multe și variate mijloace de a comunica între ei. După gradul lor de evoluție, ei au folosit diverse semne convenționale pentru a-și exprima ideile. Cele mai primitive semne sînt obiectele simbolice, care transpuneau doar noțiuni concrete, iar cele mai evoluat sînt semnele stenografice — de fapt litere foarte simplificate și grupe de litere.

Scrisul — în sensul larg — a apărut o dată cu dezvoltarea societății omenești. Pe măsură ce urca noi trepte pe scara evoluției sale, în procesul muncii, omul primitiv simțea nevoia din ce în ce mai imperioasă de a-și trimite comunicările la o distanță

la care vocea nu ajungea. Timp îndelungat el a folosit în acest scop diferite obiecte simbolice, figuri pictate și semne „mnemonice” (pentru fixarea memoriei). Toate acestea, desigur, nu însemnau încă scriere, ci doar începuturile utilizării semnelor convenționale pentru exprimarea ideilor.

Cunoașterea acestor începuturi prezintă însă un mare interes. Iar scurta noastră incursiune în istoria scrisului o vom începe cu relatarea unui fapt care a avut loc cu aproape 2.500 de ani în urmă pe teritoriul țării noastre sau în imediata lui apropiere.

SCIȚII JRMIT LUI DARIUS
O „TELEGRAMĂ”...

Din „Istoriile” lui Herodot aflăm că, pe locul unde se întinde azi România sau poate prin apro-

piere, la nordul Mării Negre, sciții au folosit odinioară una din formele prescriptice de comunicare a ideilor.

Zice Herodot în cartea sa că Darius, regele perșilor, a trecut Dunărea în fruntea armatei sale, căutînd să dea lupta cu sciții. Dar aceștia se tot retrăgeau în fața regelui fără să-l înfrunte. Zile și nopți treceau și nu se putea ajunge la măsurarea forțelor, cînd, pe neașteptate, Darius a primit un ciudat mesaj din partea sciților. Mesajul era alcătuit din... un șoarece, o broască, o pasăre și cinci săgeți.

Solul care adusese mesajul tăcea ca pește. S-au adunat atunci înțelepții care-l însoțeau pe rege și au încercat să dezlege cîmilitura, adică să citească misiiva dușmanului.

Întîi a vorbit Darius, care a arătat că localnicii voiau să-i

războiului. Wampum-ul cu două securi încrucișate era o chemare adresată triburilor aliate de a merge împreună la luptă. Sînt wampum-uri care conțin 6-7.000 de mărgel și pînă la 49 de șiruri. Oricît de variate erau, ele nu puteau însă exprima decît un număr restrîns de idei și deci nu pot fi socotite ca scriere propriu-zisă.

Tot în categoria semnelor mne-monice intră răbojul, un instrument aproape universal de fixare a memoriei. La noi răbojul era alcătuit din două lemnișoare, cotorul și țancușa, care intră unul în altul. Cînd lemnișoarele sînt îmbinate se fac pe ele diferite creștături care înfățișează

tă. Teza mai răspîdită socotește însă semnele azilienilor drept stilizări și figuri schematice, deci tot semne mnemotehnice.

În același cadru intră și semnele puse de meșteșugari pe vasele de porțelan, pe fildeșuri și oale; de asemenea, semnele de proprietate pe scule, pe oi și cai, precum și totemul și uneori tatuajul. Totemul constituia personificarea unui animal sau a unei forțe a naturii care apăra grupul social respectiv și se grava pe arme, iar tatuajul indica, în unele cazuri, apartenența celor tatauți la o anumită colectivitate.

După cum se vede, nici una

care. Astfel, dacă unele incizii pe pietre și oase sînt cu totul accidentale, altele constituie manifestări artistice ori chiar încercări de comunicare. Aceste incizii și desene, numite în genere petroglife, au fost găsite în număr mare aproape în toate părțile lumii.

E de mirare cît de mult seamănă petroglifele între ele, oricare le-ar fi proveniența. Mai mult, petroglifele actuale ale băștinașilor din pustii Kalahari (Africa de sud) sînt foarte asemănătoare cu petroglifele vest-europenilor din epoca magdaleniană, adică de acum 25.000 de ani!

De asemenea sînt cunoscute inciziile de pe monumentele megalitice (menhire, dolmene și cromlehuri), care în neolitic s-au bucurat de o largă răspîndire și a căror construcție a încetat deodată fără motiv aparent.

CUM AU FOLOSIT PICTOGRAFIA INDIENII DIN AMERICA

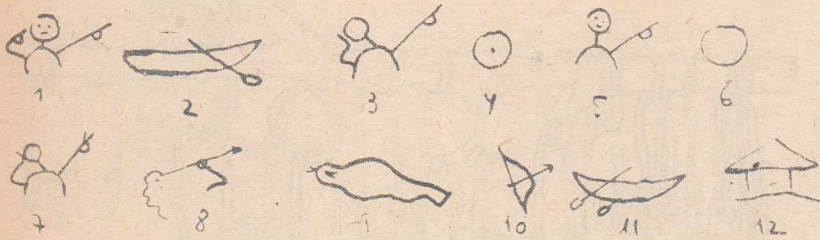
E interesant de văzut cum au folosit pictografia indienii nord-americani. Astfel, generalul Manyadier este înfățișat sub forma unui om îmbrăcat europeaneste

înfrățirea. În linia a doua șeful indigenilor dă mina cu șeful albilor: ideea înfrățirii îi animă pe amîndoi. În linia a treia un indigen ucide cu sulița un alb, iar soldatul spînzură pe indigen. Guvernatorul, care asistă, pare că zice: dacă un indigen omoară un alb, indigenul va fi spînzurat. În linia a patra ucigașul e un alb, iar guvernatorul pare că spune: dacă un alb ucide un indigen, albul va fi spînzurat.

Nu e cazul să mai subliniem aici cîtă ipocrizie se ascunde în această proclamație care afirmă „înfrățirea” și „egalitatea în fața legii” a băștinașilor împilați și a coloniștilor cotropitori. Am reprodus aici această proclamație doar pentru a evidenția cît de răspîndit și în același timp cît de simplu și de accesibil era acest mod de comunicare între oameni.

Pictografia își are și azi aplicațiile ei: unele popoare din Africa și Asia o folosesc încă.

Pictografia se folosește și în țările în care nu mai există populație neștiutoare de carte. Un exemplu mărunț: pe unele garduri sînt desenate găleți, tîr-

Sînt oare simple desene? Încercați să descifrați semnificația mesajului pictografic.

numărul obiectelor sau animalelor împrumutate. Una din părți ia apoi cotorul, cealaltă țancușa, fiecare fragment păstrînd jumătate din semnele creștate. La facerea socotelilor cele două fragmente se împreună din nou și fiecare știe ce are de dat și de luat. Cum creștăturile nu reprezintă decît cifre, răbojul nu poate fi nici el asimilat cu scrierea.

O ȘCOALĂ ELEMENTARĂ DE ACUM 25.000 DE ANI...

O vilvă deosebită a stîrnit la timpul ei descoperirea făcută de savantul francez Edouard Piette în grotă din epoca magdaleniană de la Mas d'Azil, pe rîul Arize (Franța). Piette a identificat acolo vreo 200 de pietricele pictate în roșu cu peroxid de fier. Unele semne seamănă cu literele latine, altele, după părerea savantului, cu silabarul cipriot. Un semn el l-a interpretat ca fiind simbol al zeului Soare, iar altele ca semnificînd șerpi, ochi, copaci, harpoane etc. ori cifre pînă la milioane.

Piette a mers pînă acolo încît a susținut că grotă de la Mas d'Azil a fost o școală înaltă, unde oamenii de acum 25.000 de ani învățau să citească, să scrie și să socotească. Tot acolo, afirma el, se preda cultul soarelui. Fenicienii ar fi urcat cu corăbiile rîul Arize și ar fi împrumutat de la azilieni semnele grafice care le-au slujit mai tîrziu la formarea alfabetului. Ar însemna, așadar, că oamenii acelor timpuri ar fi fost posesorii unui sistem de scriere, lucru de-a dreptul extraordinar, fiindcă cea mai veche civilizație cunoscută nouă azi nu e mai veche de 6-7.000 de ani.

Se poate că Piette a mers prea departe cu imaginația. Totuși teoria lui nu a fost total infirma-

din aceste modalități de fixare a memoriei nu poate fi considerată scriere propriu-zisă, nici una nu redă o înșiruire încheată de idei.

O POVESTIRE DESENATĂ

Numită și scriere figurativă, pictografia înfățișează în mod rudimentar o înșiruire de evenimente prin desen. Scrierea figurativă nu se citește, ci se interpretează, deoarece figurile din care e alcătuită nu pot reda, de regulă, idei abstracte, nici formele flexionare ale cuvintelor, conjuncții, adverbe etc. Ea constituie însă primul pas către sistemele de scriere propriu-zisă, ideografice, silabice și alfabetice, despre care vom vorbi în alt articol.

Aveți în față pe această pagină cîteva imagini. Oare să fie vorba de simple desene? Dacă le privim cu atenție vedem că înfățișează o înșiruire de întîmplări pe care, cu un oarecare efort, le putem interpreta și transpune într-o povestire. Iată semnificația lor:

(1) Eu (autorul se arată pe sine cu mina dreaptă) plec (semnificația gestului făcut cu stînga) (2) cu barca (vîsla în direcția indicată). (3) Am dormit (mîna dreaptă la cap) o noapte (un deget ridicat de la mîna stîngă) (4) (pe) o insulă (forma ei) locuită (cu un punct la mijloc). (5) Am plecat (6) (spre) o insulă nelocuită (fără punct). (7) Am dormit două nopți (două degete ridicate de la mîna stîngă). (8) Am vînat (cu) harponul (9) o focă (10) (și cu) arcul. (11) M-am înapoiat în barcă împreună cu cineva (două vîsle îndreptate înapoi) (12) (la) colibă.

Oricît de simplă ar părea 'la prima vedere, pictografia n-a apărut deodată ca atare. Omul, în copilăria civilizației noastre, a început prin a mîzgăli pe stînci ori pe oase anumite figuri de animale. Cu trecerea mileniilor, el și-a dat seama că figurile puteau sluji și nevoii lui de comuni-

de la gura căruia pleacă o linie spre două capete de cerbi aflate lîngă ceafa lui. Ne aflăm aici în fața unei pictograme redactate printr-un concept simbolic, de natura rebusului. Într-adevăr, în englezește many înseamnă „mulți”, „multime”, iar *dier* se citește ca și substantivul *deer*, care înseamnă „cerb”. Prin desenul lor indienii înfățișau, așadar, pe albul Cerbi-Mulți (many deers), adică pe generalul Manyadier.

Reproducem aci o pictură figurativă alcătuită de data aceasta de un alb pentru indigeni. Prin ea, acum un secol și jumătate, guvernatorul Tasmaniei (insulă situată la sudul continentului australian) anunța locuitorilor voința și legea lui. În linia întîi vedem pe albi la un loc cu negrii:

Proclamația guvernatorului Tasmaniei.

năcoape, lopeți. În caz de incendiu echipa de salvare poate afla dintr-o privire în ce curte găsește sculele necesare pentru a lupta împotriva focului.

Vedem astfel că prin pictograme se pot transmite în mod convenabil informații sumare, noțiuni concrete.

Ideea abstractă va apare abia în scrierea ideografică, adică în stadiul de scriere următor pictografiei, de care ne vom ocupa în alt articol. Vom răsfoi noi file din istoria pasionantă a scrisului, de care este nedezlipit legată însăși istoria civilizației umane.

Șerban ANDRONESCU

SUPRAVIETUIESTE CEL MAI TARE

Schiță de Mike QUIN
(scriitor din S.U.A.)
Ilustrație de T. VASAI

Jonathan Bones nu făcea afaceri ca să se distreze. Dacă l-ați fi întrebat, așa v-ar fi răspuns. Teul lui era să facă bani. Și pentru a face bani și se cere să fii ceva mai deștept decât semenul tău. De exemplu, cetățeanul de peste drum. Niciodată nu va ajunge „cineva” în lumea afacerilor. E prea visător. O țintă ușor de doborât pentru oricine.

Bones nu avea ce face cu vizitorii. Concediașe mulți din aceștia; sînt oameni care n-o să-și găsească niciodată un loc sub soare.

Pete negre pe asfalt îi arătau că începuse să plouă. Luă manivela de fier de sub tejghea și lăsa rulourile. Cuvintele „Jonathan Bones, comerciant” se desfășurară peste trotuar. Îi atrase privirea o bucată de hîrtie. O ridică, merse spre bordura trotuarului și o aruncă în rigolă.

Peste drum ieșise și concurentul său, care de asemenea lăsa rulourile. Cuvintele „Ellsworth Spotts, comerciant” se lăsară încet în jos, ca o țevă de tun care se îndreaptă spre țintă.

„Să-l ia dracu’!” Lupta grea, surdă, mocnită începuse acum doi ani. Nu era loc pentru două prăvălii. Cartierul nu putea susține decât una. Violența cărui negustor va fi mai tare? Cine va reuși să provoace falimentul celuilalt?

Jonathan Bones fusese primul

care își redusese personalul la trei funcționari și, pentru a compensa diferența, mărise numărul orelor de lucru. Aceasta îi dăduse posibilitatea să organizeze în fiecare săptămînă vânzări speciale.

Ellsworth Spotts se grăbise să imite sistemul vânzărilor speciale, ba chiar îl întrecuse pe Bones, publicînd anunțuri în ziarul de cartier. A fost un răspuns curajos, de provocare, însă scump. Cheltuielile mărite deveneau o povară în lupta dintre concurenți. După trei luni trebui și el să-și reducă personalul la trei funcționari. Pentru Ellsworth Spotts, gras, vesel și gata să se împrietenească cu subalternii săi, a fost o lovitură grea. Dreptatea era de partea lui Bones: nu avea stofă de om de afaceri, era prea emotiv. I-au trebuit trei zile ca să-și adune curajul în vederea concedierilor și după aceea a băut pînă s-a îmbătat.

Lui Bones nu i-a trebuit prea mult timp ca să afle toate acestea și să-și dea seama că îl avea la mînă pe concurentul său. Venise timpul pentru o nouă lovitură.

Tinerii și tinerele care locuiesc la părinți o scot la capăt cu bani mai puțini. Dornici să înceapă o carieră, ei se bucură atunci cînd au ocazia să învețe o meserie. În urma unui anunț în ziar, veniră vreo douăzeci de tineri cu zimbe-

tul pe buze, rugîndu-se să li se dea prilejul să muncească.

Curînd dispărură cei trei funcționari în vîrstă, locurile fiindu-le luate de tinerii cu salarii foarte mici.

Doi dintre funcționarii concediați, deși triști, plecară în liniște. Însă al treilea se opri în fața ușii de la intrare și îl făcu pe Bones cu ou și cu oțet.

„Aceasta arată — observă Bones mai tîrziu — cît de ușor te poți înșela asupra caracterului unui om și ce atent trebuie să fii. Omul acesta a stat la mine mai bine de un an și jumătate și în tot acest timp nici măcar n-am bănuit ce fel de om este.”

Tinerii se obișnuiră repede cu munca. Erau foarte inteligenți. Bones le arătă care era marfa bună și care erau articolele fără valoare, cu care se păcălise. Nu trebuiau să se ocupe de marfa bună. Acestea îi va veni vremea să fie vîndută. De articolele fără valoare trebuiau să scape. Trebuiau să primească clienții cu un zîmbet, să le cîștige încrederea cu personalitatea lor plăcută, pe urmă să-i conducă spre marfa proastă. Să le spună că este de calitate excepțională și să încerce să le ia banii. Aceasta era esența învățaturii lui Bones.

Curînd Ellsworth Spotts începu să simtă loviturile. De cîte ori

se uita vizavi, prăvălia concurentului său era împodobită cu anunțuri de vânzări. Se văzu și el forțat să-i concedieze unul după altul pe funcționarii în vîrstă, pe care-i înlocui cu fete tinere. Se obișnuiră pînă într-atît cu concedierile încît acum nici nu-i mai păsa. Trebui să întîrzie închiderea magazinului pînă la 9 seara, iar sîmbătă să țină deschis pînă la miezul nopții.

Timp de doi ani continuă bătălia, pînă cînd amîndoi ajunseră pe marginea prăpastiei falimentului.

Ellsworth slăbi și, o dată cu aceasta, îi pieri și veselie. Pe fața lui apărură oboseala și spaima, împletite cu un aer de josnicie.

Cînd termină de lăsat rulourile, se întoarse și privi spre locul unde mai stătea încă Jonathan Bones. Cerul se înnorase, strada era întunecată și începuse să plouă de-a binelea.

Stăteau locului, fiecare în dreptul prăvăliei lui, privind cu o ură reciprocă peste strada tristă — amîndoi condamnați și blestemați. Pentru că nici nu bănuiau că locul viran din colț fusese cumpărat chiar în acea dimineață de „Jones and Hardbottom”, cea mai mare societate de magazine cu preț redus din țară.

Traducere de E. IAROVICI

ORGA PIETREI CRAIULUI

Publicăm materialul de mai jos la cererea cititoarei noastre Mihaela Dumitrescu din Buzău, str. Independenței nr. 119.

Sub numele de „Orga Pietrei Craiului” este cunoscut un perete aproape vertical care străjuiește una din vălile de pe versantul nordic al Turnului (1.923 m), vârful din capătul de nord al Pietrei Craiului. Peretele, orientat spre vest, aparține unei creste care separă valea Șindrilierei de afluentul ei de pe stînga, valea Padina.

În partea sa superioară, pe o lungime de circa 200 de metri, întreg acest perete este brăzdat de șanțuri paralele, puțin adînci și aproape verticale. Ele dau impresia că peretele este alcătuit prin alăturarea a numeroase tuburi. Culoarea gri deschis către alb a calcarului înfărește asemănarea cu o uriașă orgă.

Cei ce vor să vadă acest interesant fenomen natural pot parcurge poteca de pe „Brîna Caprelor”, pe versantul opus al Padinei Închise. Pentru aceasta, din Zărnești se urmează poteca marcată cu bandă albastră care urcă de-a coasta pe sub Piatra Mică și Turn pînă la refugiul Diana, traversînd pe rînd valea Crăpăturii, Padina Hotarelor, Padina Chicera, Padina Calului și Padina Șindrilierei.

De la refugiul Diana (1.430 m) se urmează brîul Padinei Închise, numit și Brîna Caprelor, care domină cu aproape 200 de metri fundul văii. Poteca, marcată tot cu bandă albastră, deși nu prezintă dificultăți, nu este indicată pentru cei ce suferă de vertigii. De pe

ea „Marea Orgă” se vede foarte bine, la aceeași înălțime, de partea cealaltă a văii Padina Închisă. După ce trece pe lângă izvorul de la Găvan, numit și „Izvorul fără de moarte”, poteca de pe Brîna Caprelor ajunge, după un urcuș mai abrupt, în curmătura izvorului de pe creasta nordică a Pietrei Craiului, coborînd apoi pe versantul estic la cabana Curmătura (1.470 m).

Durata drumului de la Zărnești la refugiul Diana, circa 3 1/2 ore; de la refugiul Diana la cabana Curmătura, circa 3 ore.

Gh. EPURAN

DEȘTEPTĂTORUL CU AER...

Aparatul de uscat părul și-a găsit, pare-se, o nouă folosire. Și anume ca... deșteptător pentru surzi. Originala invenție aparține unui grup de elevi de la un liceu din Walkden (Anglia). Fixat deasupra capului celui ce urmează a fi trezit și pus în legătură cu un ceas de masă, aparatul începe să emită aer cald în momentul declanșării soneriei.

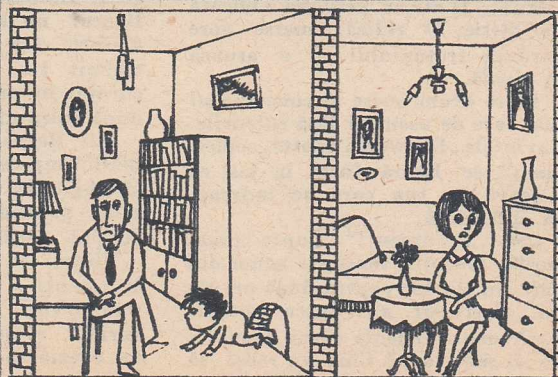
umor

NERVOSUL

- Mămico, cînd se formează tunetele și fulgerele
- Cînd... îl contrazic pe tata!

Rik AUERBACH

După divorț.

„Ludas Matyi”

de vorbă cu medicul

Neplăcuți acești musafiri care se instalează pe pielea omului, îndeosebi pe mâini, acoperindu-le uneori întreaga suprafață; cu atât mai neplăcuți sînt cînd se instalează pe față.

Ce sînt în fond acești negi? Sînt niște mici formațiuni tumorale datorite unui virus. Avînd deci un caracter infecțios, negii sînt contagioși, putîndu-se transmite de la o persoană la alta. Ei se prezintă ca niște ridicături ale pielii, de diverse mărimi, putînd atinge dimensiunea unui bob de fasole. Unul din negi poate fi de dimensiuni mai mari și este înconjurat de alții mai mici.

Negii se dezvoltă capricios, înmulțindu-se considerabil, însă nu sînt periculoși. Totuși la prima lor apariție este bine să facem tratamentul corespunzător, care constă în autohemoterapie, iar local în atingeri de două ori pe zi cu următoarea soluție: acid acetic glacial, acid lactic cîte 5 g, sulf precipitat 10 g, glicerina 20 g.

NEGII

Există și negi numiți ai vervei seboreice, care apar la persoane vîrstnice. Aceștia se tratează de către specialiști prin criocauterizare sau galvanocauterizare superficială.

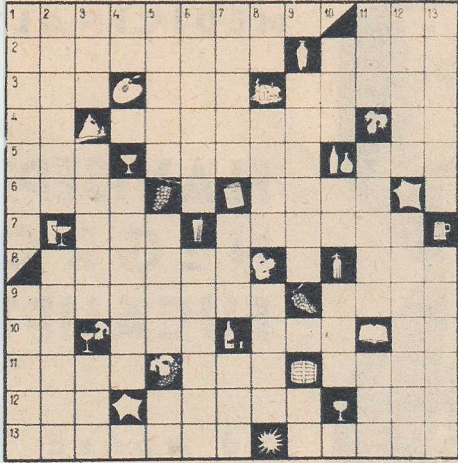
Dacă negii a căror culoare este la fel cu aceea a pielii nu sînt periculoși și nu capătă niciodată un caracter de malignizare, cu totul altfel stau lucrurile cînd e vorba de negii pigmentari, cunoscuți sub numele de „alunițe”. Ei se prezintă fie sub formă plată, fie sub formă proeminentă, avînd o culoare brună închisă sau roșie. Aceștia nu au caracterul infecțios al negilor obișnuiți de care am vorbit mai sus, ei făcîndu-și apariția îndată după naștere. Dezvoltarea lor se face încet, putînd dura ani pînă ating dimensiunea unui bob de mazăre, rămînd de cele mai multe ori solitari, fără tendința de a se înmulți. Acești negi, dacă sînt situați în locuri care nu sînt expuse la trau-

matisme sau iritații, pot rămîne neschimbați toată viața, unele persoane considerîndu-l ca un semn distinctiv de frumusețe. Însă localizarea acestor negi în locuri unde intervin iritații permanente face ca ei să intre într-o fază de creștere rapidă, să devină dureroși și să supureze. Este faza care indică tendința lor de malignizare. În acest caz se intervine cu un tratament care „liniștește” negul. Cel mai periculos sînt negii de culoare brună. De aceea persoanele care au asemenea negi pigmentari trebuie să evite iritarea și mai ales nu trebuie să încerce îndepărtarea lor prin procedee personale.

La primele forme de modificare a negului pigmentat, la apariția unei înroșiri, creșteri în volum, dureri, trebuie să ne prezentăm de îndată medicului, care va hotărî tratamentul cel mai indicat.

Dr. Silviu GHEREA

STRUGURI, MUST, VIN...

ORIZONTAL: 1) Podgorie dobrogeană, renumită prin vinurile sale — „Cind strugurii se...” — balet de Mihail Jora. 2) Poet antic grec ale cărui cintece aveau ca temă dragostea și vinul — Dincolo de... Dealul Mare! 3) Străvechi popor pe meleagurile noastre — Măsura în trecut... uneor și vinul — Localitate viticolă în preajma Aradului. 4) În damigene! — Bine dispusi — Capăt de vrană! 5) Operetă de Pianquette — Casa în care locuiești — Răsadniță. 6) A pictat tablourile „După culesul viei” și „Struguri și mere” — Munți sud-americani. 7) Chel, dar... fără cap! — Parfumul vinurilor superioare. 8) Alt centru viticol în nordul Dobrogei — Sticla pentru vin... la Cotnari și la Bucium.

9) Vin în viitor — „... vinurilor”, volum de reportaje de Constantin Prisnea. 10) Din Tîrnave! — Cadou — Medalia medaliilor cu care au fost distinse numeroase vinuri românești la concursurile internaționale — Doine! 11) Prăpastie — O parte din must! — Susține vița. 12) Ornamant arhitectural — Gradele vinului — Prefix în zootehnie. 13) Centru de vinificație în vestul țării — Tratat de astă dată cu struguri, must, vin...!

VERTICAL: 1) Centru din podgoriile Aradului — Se bea cu sifon. 2) Fără rețineri — A presa boabele de struguri, de exemplu. 3) Roșu, după flert — Bun... cu vin — Zeu al pădurilor în mitologia antică. 4) Florin Cotnăreanu — Poet chilian,

autorul volumului „Strugurii și vinul”. 5) Parfumul vinurilor bune — Jumătate de... mămăligă! — Început de toamnă! 6) Centru de vinificație în Moldova — Pus capăt. 7) Viță de vie — Loc cu băuturi — Strigăt de entuziasm. 8) De la un cules la altul — Mină de cărbuni în valea Troțușului — Regiunea în care se află vestitele podgorii Bucium, Huși, Cotnari ș.a. 9) Prozator român, autorul volumului „Clopote și struguri” din ciclul „Descult” — Cel mai mic zar la table. 10) Fabrică... de struguri, must, vin... — Scoase din zahăr! — În refrene. 11) La cel cu bere... găsiți și vin — „Un strugure în soare” de L. Hansberry — La intervale mari. 12) Mergă ca aperitiv — Riturile ce au dat numele lor unor vestite podgorii din centrul Transilvaniei. 13) Gilceavă — Cunoscut centru viticol în Moldova.

Dezlegarea jocului „POFTIȚI LA... MASĂ”, apărut în nr. trecut

ORIZONTAL: 1) M — Negativ — Bloc. 2) Os — Cină — Stradă. 3) Șah — Stup — Ae — Al. 4) Crunte — LCR — Cid. 5) Aloe — Căutare. 6) Giur — Măslina — B. 7) E — Bolintineanu. 8) AM — Cantină — Tac. 9) Năpărcică — Masă. 10) Tro — Materii — It. 11) A — Seară — Aman — E. 12) Atu — Etc — Arad. 13) Prinț — Eminescu.

teatru

DOUĂ TURNEE

Ajunge pînă la mine ecoul aplauzelor din sala mică a teatrului de la Kremlin. O cunosc atât de bine în contrastul izbitor cu tot ce o înconjoară — li revăd liniile moderne, lambriurile de culoarea cafelei cu lapte armonizîndu-se de minune cu verdele aprins al catifelei fotoliilor și a cortinei. În sala asta prietenoasă și caldă — deși încap în ea peste o mie de spectatori — am văzut pentru prima oară celebra *Tragedie optimistă* a lui Vsevolod Vișnevski în montarea de antologie a celui ce este azi oaspețele noastre, a lui Gheorghe Tovstonogov. Aici am văzut un nou și uimitor *Revizor* trecut prin optica mereu neastîmpăratului creator de șarje scenice, Nikolai Akimov. Și cîte altele...

Ajunge pînă la mine ecoul aplauzelor... Și inima-mi bate mai cu putere, pentru că acum, acolo, aplauzele salută o parte din inima fierbinte a scenei românești, purtată în teatrul de lingă Turnul Spaski de către echipa Teatrului de Comedie.

Sînt doar cîțiva ani de cînd, într-o sală din piața Teatrului Mare, alte aplauze, la fel de entuziaste, salutau echipa Teatrului Național „I.L. Caragiale”. *Scrisoarea... Revizorul... Bădăranii...* Erau spectacolele celui mai vechi ansamblu teatral românesc, ansamblu ce venea cu prestigiul primei scene a țării. Văd și acum așfel. Fiecare nume era însoțit de un titlu. Ca mareaștii unor vestite bătaii, cu pieptul plin de decorații: artist al poporului... emerit... laureat... Ansamblul măștrilor scenei românești.

Era atunci acolo unul printre toți, cel mai tînăr: Radu Beligan (după mărturisirea presei moscovite, unul din cei cinci mari interpreți ai lui Hlestatov pe scena rusă). Acum, după doar cîțiva ani, Beligan revine la Moscova în fruntea celui mai tînăr teatru al capitalei României. Atunci, cele cinci spectacole erau, toate, puse în scenă de artistul poporului Sică Alexandrescu. Acum, Pix. *Svejk. Umbra* poartă semnătura a trei regiitori care cu cinci ani în urmă făceau abia primii pași: Esrig, Giurchescu, Penculescu. Ca și mulți dintre colegii lor actori, cu care și împart succesul.

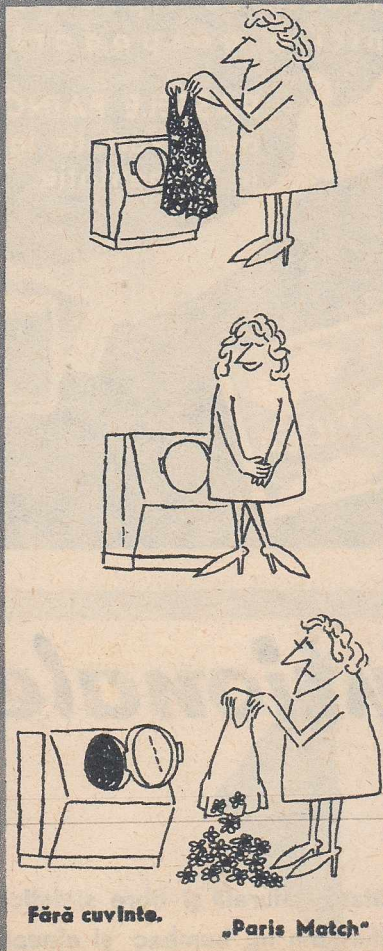
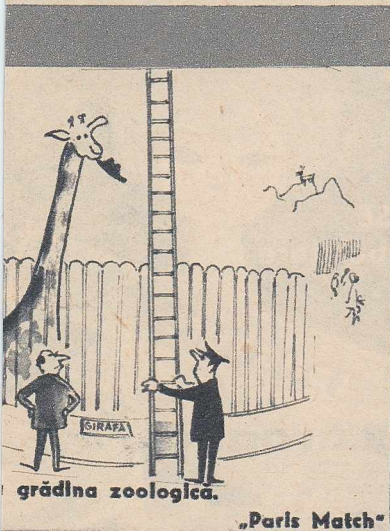
Desprinsă din trupul viu al marii tradiții, ramura a rodit, înnoitoare. În aplauzele de azi răsună ceva din aplauzele de ieri. Cu ceva în plus, pentru îndrăzneala cu care Teatrul de Comedie duce mai departe, pe căi noi, arta scenică românească. Pentru căutările sale, pentru tinerețea sa artistică. În succesul de la Moscova și Leningrad al Teatrului de Comedie e mai mult decît succesul unei trupe de teatru. E însuși succesul mișcării teatrale românești contemporane, e rezultatul drumului străbătut de-a lungul a douăzeci de ani, e semnul tinereții fără bătrînețe a teatrului întemeiat cîndva de veșnic tînărul Millo.

Îmi pare bine — și e în același timp păcat — că dintre spectatorii leningrădeni, unul lipsește. E bine, pentru că Gheorghe Tovstonogov se află la București și publicul nostru are astfel prilejul să-l cunoască pe el și teatrul sau, unul din cele mai interesante teatre ale Uniunii Sovietice. E păcat, pentru că grozav m-ar fi bucurat o întîlnire între Teatrul de Comedie și acest mare regizor, a cărui stimă pentru teatrul românesc mie e cunoscută.

Tovstonogov e acum la noi. După *Mossoviet, MHAT, Malti, Vahiangov, Pușkin, Maiakovski*, trupa sa de la Gorki face cunoscută publicului nostru o altă față a teatrului sovietic. Spectacolele *Barbarii* sau *Oceanul* demonstrează în bună măsură (spun în bună măsură, pentru că repertoriul lui Tovstonogov are o varietate uimitoare) concepția despre teatru a unuia din cei mai profunzi, mai îndrăzneți și mai originali regizori ai timpului. Întîlnirile cu publicul nostru, cu oamenii noștri de teatru sînt, deci, ca întotdeauna, fertile.

Expresie a două tradiții teatrale diferite, cele două turnee se întîlnesc pe un drum comun, al rezonanței contemporane comuniste, al îndrăzneții novatoare. Ele se împletesc într-o veche și mereu reînnoită prietenie creatoare.

Trăian ȘELMARU

disc

● Două din cele mai cunoscute concerte instrumentale ale școlii romantice germane, „Concertul pentru vioară și orchestră în mi minor, op. 63” de Felix Mendelssohn-Bartholdy și „Concertul pentru violoncel și orchestră în mi minor, op. 129” de Robert Schumann, pot fi ascultate în bune condiții acustice pe discul înregistrat la studiourile „Electrecord” de orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”, avînd la pupitrul pe maestrul George Georgescu (Ion Voicu, solist), și de Orchestra simfonică a Cinematografiei dirijată de Mircea Cristescu (Vladimir Orlov la violoncel). Soliștii celor două capodopere romantice evidențiază și în această înregistrare calitățile școlii interpretative românești. Iar neobositul, mereu tînărul George Georgescu, conduce formația noastră simfonică fruntașă cu renumitul său simț al măsurii (ECE-0113).

● Baritonul Nicolae Herlea susține un întreg recital de cantonete napolitane, contrazicînd cu brio părerea că numai tenorii pot explora domeniul cîntecului popular napolitan. Vocea sa strălucitoare, puternică, cu timbru catifelat, transmite unor cunoscute cantonete ca „O sole mio”, „Torna a Surriento” sau „Addio” de Tosti un fior emoțional deosebit. În afara celor de mai sus, Nicolae Herlea interpretează încă alte două piese, mai puțin cunoscute, din care reținem: „Non ti scordar di me” de E. de Curtis, „Nun me sceta” de Tagliaferrî, „Santa Lucia luntana” de Mario și „Ti voglio tanto bene” de E. de Curtis. Acompaniază Orchestra simfonică a Radioteleviziunii, dirijată de Iosif Conta (ECE-0119).

Vlad MUȘATESCU

Sănătate,
bună
dispoziție,

... dând
copiilor
dulciuri

BOMBOANEL
MEDICINAL

FLAVISEPT
NEGRO
EUCALIPT

vă apără
de
afecțiunile
căilor
respiratori

BOMBOANELE MEDICINALE
SE GĂSESC DE VÎNZARE
LA DROGHERII ȘI LA MAGAZINEL
CU PRODUSE ZAHAROASE

PASTELE FĂINOASE

nu trebuie să lipsească
din nici o gospodărie

PASTELE FĂINOASE
au o variată întrebuințare
în alimentație

Rezultate exceptionale

LA SPĂLAT CU

- PERLAN ALB pentru țesături din lână, mătase naturală și fibre sintetice
- PERLAN ALBASTRU pentru țesături din in, bumbac și cânepă

„Instantaneu sighişorean”.
Pe o estacadă din modernul complex
pentru sticlă și falanță din Sighişoara
Fotografie de A. MIHAILOPOL

PROGRAMUL DE RADIO

RADIOJURNALE, BULETINE DE ȘTIRI, BULETINE METEOROLOGICE
SPORT, ULTIMELE ȘTIRI

	PROGRAMUL I	PROGRAMUL II	PROGRAMUL III
DUMINICA	7.00, 13.00, 19.30, 22.00, 23.52-23.55	7.50, 14.00, 20.00, 23.00, 0.52-0.55	22.00
ÎN CURSUL SĂPTĂMÎNII	5.00, 6.00, 7.00, 11.00 (afară de miercuri), 13.00, 17.00, 20.00, 22.00, 23.52-23.55	10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 (afară de Joi), (vineri 21.30), 23.00, 0.52-0.55 (sâmbătă 1.52-1.55)	21.00

RECOMANDĂRI DIN PROGRAM: Duminică: 6.30, 13.05 (Progr. I), 7.30 (Progr. II).
În cursul săptămânii: 5.30, 13.05 (Progr. I), 10.05, 14.30 (Progr. II).
COTELE APELOR DUNĂRII: Zilnic — 13.40 (Progr. I).
SUMARUL PRESEI CENTRALE: Zilnic — 8.00 (Progr. I).

DUMINICĂ 20 OCTOMBRIE Programul I 6.00: Concert de dimineață 7.10: Cîntece despre Republică 7.25: Lucrări simfonice 8.06: Soliști și formații artistice de amatori 8.30: Teatru la microfon pentru copii 9.30: Estrada dimineții 10.00: Ciclul de inițiere muzicală (B)—„Ghid muzical” 10.40: Ansambluri artistice de amatori 11.00: Interpreti de muzică de operă 11.30: Vorbește Moscova! 12.00: Cîntă Ion Luican și Constantin Bordeianu 12.20: Interpreti de muzică ușoară: Gică Petrescu, Violeta Villas, Vito Benvenuti, Roxana Matel, Liudmila Liadova, Norocel Dimitriu, Yves Montand, Connie Francis, Rudolf Cortes, Elvis Presley și alții 13.10: De toate pentru toți 14.00: Melodii populare cerute de ascultători 14.30: Concertul nr. 6 în mi bemol major pentru vioară și orchestră de Mozart — solist Christian Ferras 15.00: Din viața satelor patriei 15.40: Program muzical dedicat frunțașilor de pe ogoare 16.15: Transmisiune sportivă 17.15: „Meridiane pe portativ” — muzică ușoară 17.30: Simfonia a XIII-a în fa major de Dimitrie Cuclin 18.06: Emisiune de cîntece și versuri (montaj) 18.30: Lecturile dumnea-voastră preferate 18.45: Recitalul sopranei Arta Florescu 19.00: Melodii... melodii — muzică ușoară românească 19.35: Romante 20.00: Teatru la microfon — premiera „Romeo, Julieta și Intunericul” de Jan Otcenasek 21.27: Piese instrumentale de mare popularitate 21.45: Valsuri 22.25: Muzică de dans 23.14: Simfonia a XII-a în re minor — închinată memoriei lui Lenin — de Dmitri Șostakovici.

Programul II 7.00: Cîntece și jocuri populare 7.35: Muzică ușoară interpretată la acordeon 8.00: Clubul voioșiei 8.30: „Din cîntecele constructorilor comunismului” 8.45: Anunțuri, muzică 9.00: Valsuri de Johann Strauss 9.30: Muzică din opere cerută de ascultători 10.00: Melodii populare 10.30: Revista presei străine 10.38: Muzică distractivă 10.50: Concert interpretat de orchestra simfonică a Filarmonicii de stat „George Enescu”: Suta a III-a în re major „Săteasca” de George Enescu; Simfonia a VII-a în do diez minor de Prokofiev; Simfonia în re minor de César Franck. În pauză: emisiunea „Cinema” 12.47: Arii din opere 13.02: Cîntece și jocuri 13.45: Cîntă Margareta Pîslaru 14.05: Micile piese instrumentale 14.15: „Aria Violetei din opera „Traviata” de Verdi și interpretele ei” 14.53: Soliști de muzică ușoară 15.25: Muzică simfonică 16.00: Oameni și fapte 16.08: Muzică populară 16.30: Dansuri de estradă 17.00: Muzică corală de Sabin Drăgoi 17.15: Versuri de dragoste 17.25: „Din cîntecele și dansurile popoarelor” 18.00: „Passacaglia” și „Toccata” de Tudor Clorzea; „Dansuri fantastice” de Turina 18.20: Muzică ușoară românească 19.00: Cîntă Aurelia Fătu-Răduțu și Iluță Rudăreanu 19.30: Selecțiuni din opere 20.05: Muzică de dans 21.15: Din comoara folclorului nostru muzical 21.45: Versuri în lectura artistului poporului Radu Beligan 22.00: Muzică de dans 22.30: Cvarțet în mi bemol major de Marțian Negrea 23.08: Muzică de dans 24.00: Concert de noapte.

Programul III 19.00: Seară de operă: „Contele de Luxemburg” de Lehar (selecțiuni) 19.47: „Mari interpreti ai liedului” — baritonul Dietrich Fischer-Dieskau: ciclul „Cîntecele unui drumet” de Gustav Mahler 20.07: Album sonor — ascultînd vocile lui Esenin și Malakovski 20.22: Muzică de dans 21.16: Muzică de cameră 22.10—22.59: Concertul în re minor pentru vioară și orchestră de Sibelius — solist Valeri Klimov; Simfonia în la major de Douglas Moore.

LUNI 21 OCTOMBRIE Programul I 5.05: Cîntece de muncă 5.25: Melodii populare 6.07: Muzică ușoară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Melodii populare 7.30: Sfatul medicului — Alimentația în bolile de rinichi 7.35: Anunțuri,

muzică 7.45: Fanfară 8.06: Dansuri de estradă 8.30: Suite simfonice 9.00: Din operele compozitorului Gheorghe Dumitrescu 9.30: Cîntă corul Radio-televiziunii 10.00: Program de sonate 10.27: Mici formații de muzică ușoară 11.05: Lucrări instrumentale 11.29: Arii și duete din opera „Paganini” de Lehar 12.00: Capriciu românesc de Marcel Mihalovici; Rondo „à la krakoviak” de Chopin 12.27: Muzică populară 13.10: Muzică ușoară românească 14.00: Din folclorul popoarelor 14.34: Simfonia în re major de Stamitz; Concertul comic de Michel Corette 15.00: Ansambluri vocale din opere 15.30: Piese orchestrale de estradă 16.00: Jocuri populare din Maramureș și Vrancea 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Prelucrări corale 17.12: Cvarțet pentru cvartet de coarde și oboi de Boccherini 17.30: Tineretea ne e dragă! 17.50: Jocuri populare 18.10: Cîntece ale compozitorilor noștri 18.40: Muzică ușoară interpretată de Nat King Cole 19.00: Revista economică radio 19.20: Muzică de balet 20.10: Melodii populare 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lectia de limba rusă (Incepători) 20.55: Cîntă Maria Sereea și Mircea Nemens 21.15: Tribuna radio 21.25: Fragmente din opera „Răpirea din serai” de Mozart 22.20: Muzică de dans 23.12: Simfonia „Armonia lumii” de Paul Hindemith.

Programul II 10.10: Corul academic rus de stat dirijat de Sveșnikov 10.30: Simfonia a IV-a în la major „Italiana” de Mendelssohn-Bartholdy 11.00: Popuriuri și увертури 11.15: Fragment din volumul „Călătorie cu Charlie în căutarea Americii” de John Steinbeck 11.30: Sonata în sol minor de Haydn; Arioso și Allegretto de Stan Golestan 12.05: Muzică ușoară 12.30: Muzică vocală și instrumentală de compozitori români 13.00: Cîntă soprana Maria Crișan și tenorul George Corbeni 13.30: Insemnări de reporter 13.37: Orchestre de mandoline 14.05: Selecțiuni din opere 14.35: Muzică de estradă 15.00: Muzică populară 15.33: Muzică simfonică românească 16.12: Soliști de muzică ușoară 16.30: Muzică vocală și instrumentală 17.00: Melodii populare 17.30: Sfatul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Ciclul de inițiere muzicală (A)(reluare) 19.10: Muzică pentru film de Dunăevski 19.30: Din activitatea sfaturilor populare 19.40: Muzică populară din țări socialiste 20.00: Melodii din opere 20.30: Serenada pentru tenor, corn și orchestră de coarde de Benjamin Britten 21.20: Piesă lirică pentru violoncel de Romeo Alexandrescu 21.30: Fragmente din poemul „Demonul” de Mihail Lermontov — montaj literar-muzical 22.00: Muzică de dans 22.35: Ciclul „George Enescu — compozitor”: Cvarțetul opus 22 nr. 2 în re major 23.05: Muzică de dans 24.00: Pagini orchestrale din operele lui Wagner.

Programul III 21.20 — 22.59: Opera „Macbeth” de Verdi (actele I, II și III), cu soliști, corul și orchestra operii Metropolitan din New York.

MARTI 22 OCTOMBRIE Programul I 5.05: Melodii distractive 5.25: Cîntece și jocuri populare 6.05: Prelucrări corale 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionier! 7.10: Bole-rouri 7.30: Sfatul medicului — Oreionul 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Muzică instrumentală 8.06: Tarantele și intermezzi 8.30: Muzică din opere 8.57: Fragmente din suta „Anotimpuri” de Cealkovski 9.30: Radio prichindel 9.45: Cîntece pionieresti 10.00: Muzică preclasică de cameră 10.27: Melodii populare cerute de ascultători 11.05: Cîntece și piese corale de Alexandru Pașcanu 11.25: Muzică ușoară 12.00: Selecțiuni din opera cubană „Cecilia Valdes” de Gonzalo Roig 12.30: Răspundem ascultătorilor 12.40: Muzică vocală și instrumentală de George Ștephănescu 13.10: Muzică populară

(Continuare în pag. 22-23)

Pistruii?

Dispar ca prin farmec

DLOSIND

ȘTIINȚA CONTRA PISTRUIILOR

Original

DIALOG CU CITITORII

SUB ZIDURILE CETĂȚII

La începutul acestei frumoase toamne, pe pajiștea de lângă străvechile ziduri ale Sucevei s-au desfășurat repetițiile generale ale ansamblului de cîntece și dansuri „Ciprian Porumbescu” din Suceava.

Jocurile, costumele naționale și admirabilul cadru istoric au făcut ca repetițiile ansamblului să prezinte un interes deosebit pentru turiștii care se găseau prin aceste locuri.

F. PLOPU
Cîmpulung Moldovenesc

CARE ESTE VÎRSTA PĂMÎNTULUI?

La această întrebare a cititorului Vasile Rațiu din Cluj, răspunde prof. univ. **CĂLIN POPOVICI**, șeful secției astrofizică-satelită a Observatorului din București al Academiei R. P. Romîne.

Cele mai sigure metode de determinare a vîrstei rocilor terestre se bazează pe studiile transformărilor radioactive ale elementelor ce compun aceste roci. Astfel, una dintre metode studiază radioactivitatea uraniului de masă atomică 238, care în 4,5 miliarde ani se dezintegrează spontan după cum urmează: un gram de uraniu dă 0,5 g uraniu, 0,43 g plumb (masă atomică 208) și 0,07 g heliu. Studiind aceste procente, se poate deduce vîrsta rocilor respective.

Diferitele metode utilizate au dat pentru felurite roci terestre vîrste între 2 și 5 miliarde ani. În mod analog se pot studia meteorii proveniți — după cei mai mulți astronomi — din ciocnirea unor mici planete din sistemul solar în trecutul îndepărtat, obținîndu-se vîrste maxime între 4 și 6 miliarde ani. În cazul meteoritilor trebuie să se țină seama în dezintegrările radioactive și de efectul bombardării lor cu raze cosmice. Actualmente se admite că vîrsta Pămîntului este de 4,5 miliarde ani și că Soarele s-a contractat din nebuloasa inițială și a devenit acum 5 miliarde de ani o stea normală, luminînd prin reacții termonucleare.

Vorbîndu-se de vîrsta Pămîntului sau a Soarelui, tre-

bule să se înțeleagă timpul care s-a scurs de cînd Pămîntul și Soarele sînt sub forma actuală, materia din care sînt ele formate fiind anterioră acestei stări și nefiind creată de nici o divinitate sau „forță necunoscută” la vreun „moment-origine” oarecare din trecut. Soarele este o stea cu vîrstă medie. După actualele teorii despre evoluția stelelor, există stele mai „în vîrstă” ca Soarele în rolurile globulare, cu o vîrstă de 2-3 ori mai mare, și alte stele tinere care se formează chiar sub ochii noștri.

DESPRE ILUSTRATE

N-aș fi crezut că rubrica atît de modestă în aparență — „Cititorii către cititorii” — din revista „Flacăra” se bucură de atîta prestigiu. Am folosit-o și eu de curînd, și poștașul îmi așază zilnic pe masă zeci de scrisori și cărți poștale ilustrate. Între numeroasele pasiuni de colecționari, aceea a cărților poștale ilustrate se pare că întrunește o noblete și o rațiune pe care alte pasiuni sînt departe de a le avea. Mă refer la aceea (destul de curioasă) ale colecționării cutiilor de chibrituri, inventoriilor de lame de ras, pipelilor sau țigărilor. Spre deosebire de ele, colecționarea ilustratelor este o pasiune elevată prin seriozitate și prin interesul documentar, istoric și social pe care îl au fotografiile cu vederi de orașe, străzi, monumente etc. Nici n-al crede că un carton lucios cu o fotografie, trimis cu poșta, devine pe nesimțite un document a cărui valoare sporește prin vechime sau prin comparație cu vederi similare din trecut. Să mă explic. Am în colecția mea de ilustrate una reprezentînd strada principală din Caransebeș. Ilustrata datează dina-

inte de primul război mondial, din anul 1909, și este intitulată „Caransebeș în vîitor”. Un dirijabil, un tramvai, niște avioane și automobile romantice vor să sugereze — utopic — într-un fotomontaj plin de naivitate și de poezie, imaginea unui orașel pulsînd într-o viață modernă de mare tehnicitate. Orașul Caransebeș a depășit astăzi în foarte multe privințe imaginea străveche, romantică și care părea a fi utopică. Se știe că orașelul de pe malul Timișului este azi o stație terminus a liniei aeriene civile din țara noastră; astăzi lângă biroul de volaj C.F.R. funcționează și un modern birou de volaj al Taromului. În oraș sînt zeci de autobuze, taxime-tre, autoturisme și sute de motociclete proprietate personală a diferiților cetățeni; Caransebeșul dispune și de un parc de 250 de mașini ale întreprinderii IRTA. Toate acestea asigură orașului mijloace de transport pe care nici nu le-a visat autorul fotomontajului din 1909.

Vechea ilustrată a devenit un adevărat document de istorie. Frumoasele ilustrate tipărite azi de Editura Meridiane, înfățișînd

roadele avîntului constructiv al poporului nostru, cor-trastează în chip izbitor cu imaginile aceluiași locu-știute din vechile cărți poștale ilustrate. Puse față în față, ele scot în relief contrastul dintre prezent și trecut și prefigurează viitorul cu forța pe care o au totdeauna chiar și cele mai modeste documente istorice

Petru VINTILĂ
scrise

P.S. Mulți colecționari cu care corespund prin intermediul binevoitor a revistei „Flacăra” întrebă dacă ilustratele să fie scrise sau nu, ei optînd pentru ilustrata imaculată. Deoarece Editura Meridiane nu consenmează anul tipării pe cărțile sale poștale, socot că ilustratele își apăsă valoarea dacă sînt scrise timbrate și dacă poartă data poștei. Într-o colecție bine îngrijită, ilustratul trebuie sortat pe regiuni și, acolo unde numărul lor o cere, chiar pe orașe. Dăsemena, colecționarii po să adune și să salveze astfel de la distrugere cărțile poștale ilustrate vechi de spre a căror însemnătate documentară este de prisos să mai vorbesc.

PROGRAMUL DE RADIO

din Ardeal și Oltenia 14.00: Concert de primă 15.00: Fanfară 15.15: Muzică populară sovietică 15.49: Improvizatie și dublă fugă de Wilhelm Berger; Suită a III-a de Eugen Căteanu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Arie din operele compozitorilor Catalani și Cilea 17.12: Muzică ușoară 17.30: Radioracheta pionierilor 18.00: Muzică de estradă 18.15: Cu microfonul printre sportivi 18.25: Muzică instrumentală 18.40: Din comora folclorului nostru 19.00: Limba noastră — vorbește acad. prof. Al. Graur 19.10: Cîntă surorile Kossac și Jean Ionescu 19.30: Universitatea tehnică radio — ciclul metalurgie 19.45: Cîntece 20.10: Lucrări instrumentale de tineri compozitori 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Arie din operele lui Kalman 21.00: Muzică de dans 21.30: Din versurile poezilor sovietici 21.45: Interpreți de odinioară ai muzicii populare românești — Petrică Moțoi 22.20: Muzică de dans 23.02: Piese instrumentale și vocale.

Programul II 10.10: Cîntece 10.30: Cîntec de coarde în sol minor de Nicolae Bălău 10.58: Melodii marinărești 11.15: Din povestirile lui Guy de Maupassant 11.35: Cîntă baritonul Octav Enigărescu 12.05: Sonata opus 12 nr. 1 în re major pentru vioară și pian de Beethoven 12.27: Melodii de estradă 12.55: Simfonia în re major de Muzio Clementi; Concertul în sol major pentru flaut și orchestră de Gluck 13.30: Prezentarea volumului „Inimă fierbîntă” de Eusebiu Camilar 13.45: Din cîntecele constructorilor comunismului 14.05: Muzică populară interpretată de Natalia Gliga și Marin Chișăr 14.35: Uverturi la operele lui Suppé 15.00: Trei schițe simfonice de Feldman; Concertul nr. 2 în la major pentru pian și orchestră de Liszt — solist Czifra György 15.31: Muzică ușoară de compozitori romîni 16.12: Tinere talente 16.30: Melodii populare 17.00: Cîntă Milan

Hladil 17.15: Fanfară 17.30: Statul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Pagini din opere 18.45: Emisiune culturală 19.00: Lucrări de Paul Constantinescu 19.30: Cîntă formația de muzică ușoară condusă de Cornel Popescu 19.50: Pe teme internaționale 20.07: Din folclorul popoarelor 20.30: Lecția de limba franceză (avansați) 20.45: Serenade 21.20: Opera „Wilhelm Tell” de Rossini în montaj muzical-literar 23.05: Muzică de dans 24.00: Concertul pentru vioară și orchestră de Andrei Espal — solist Eduard Graci; „Arhitectură” de Ghedin.

Programul III 21.20: Opera „Macbeth” de Verdi (actul IV) 22.04: Muzică de estradă 22.21—22.59: Suite pentru violoncel solo de Bach — interpretează Pablo Casals.

MIERCURI 23 OCTOMBRIE **Programul I 6.05:** Concert de dimineață 6.05: Fanfară 6.20: Gimnastică 6.30: Emisiunea pentru sate 6.40: Jocuri populare 6.45: Salut voios de pionieri! 7.10: Cîntece despre ceferisti și petrolisti 7.30: Statul medicului — Gastrita 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntă Cristina Speriosu 8.05: Piese de estradă 8.30: Dansuri simfonice de compozitori romîni 9.00: Potpururi din opere 9.29: Piese instrumentale 10.00: Teatra la microfon — „Doctor în filozofie”, comedie de Branislav Nușci 11.33: Melodii populare 11.57: Suită de cîntece populare vechi engleze 12.25: Soliști de muzică ușoară 13.10: Duete din operele lui Puccini 14.00: Din muzica popoarelor 14.35: Tineri soliști — pianist Dan Grigore 15.00: Muzică de estradă 15.15: Arie și duete din opere românești 15.45: Compozitori romîni înaintași — Iacob Mureșianu 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Muzică de estradă de Viorel Dobos 17.12: Sonata pentru flaut și pian de Sigismund Toduță 17.30: Prietena noastră, cartea. Din creația lui Mihail Eminescu 18.00:

Cîntă taraful G.A.C. din comuna Jilavele, regiunea București 18.15: Fapte din întrecere 18.30: Program muzical pentru evidențiați în întrecerea socialistă 19.00: Jurnalul satelor 19.25: Melodii populare la cererea ascultătorilor 20.10: Măestri ai arcusului — George Enescu, Fritz Kreisler, Jacques Thibaud, Zino Francescatti 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lecția de limba rusă (avansați) 20.55: Melodii distractive românești 21.15: Concert din opere 22.20: Muzică simfonică 23.13: Muzică de dans.

Programul II 10.10: Cîntece de Alexandra Pahmutovă 10.30: Sonata pentru violoncel și pian de Teodor Fuchs 11.00: Cîntă fluterașul Florea Necu 11.15: Universitatea tehnică radio (reluare) 11.30: Orchestre de estradă 12.05: Cîntă Zenaida Pally 12.30: Pagini de reportaj 12.45: Din viața de concert a Capitalei 13.30: Carnet de reporter 13.40: Cîntă sextetul „Perința” 14.05: Pagini din opere 14.35: Cîntă Dorina Drăghici și Nicu Stoianescu 15.00: Lucrări de Haydn 15.25: Melodii populare 16.12: Muzică instrumentală de compozitori romîni 16.30: Arie și duete din opera „Don Pasquale” de Donizetti 17.00: Cîntece și dansuri din țări socialiste 17.30: Statul medicului (reluare) 17.35: Anunțuri, reclame, muzică 18.05: Estrada melodiilor 18.40: Microfolietoane 18.50: Ansambluri artistice scolare 19.05: Poemul simfonic „Acteon” de Alfred Alessandrescu 19.30: Lecția de limba engleză (începători) 19.45: Melodii... melodii 20.15: Școala și viața 20.35: Prelucrări și aranjamente de folclor 21.20: Cvintetul opus 114 în la major de Schubert 21.55: Muzică de dans 22.05: Concert simfonic 24.00: Fragmente din opera „Pelléas și Mélisande” de Debussy — cu Victoria de Los Angeles, Jacques Jansen, Gérard Souzay etc.

Programul III 21.20—22.59: Seară de operă: Pastorală „Accis și Galatea” de Händel — soliști, corul și orchestra „Philarmonia” din Londra, dirijor Adrian Boult.

JOI 24 OCTOMBRIE **Programul I 5.05:** Fanfară 6.25: Muzică populară 6.05: Piese de estradă 6.20: Gimnastică 6.30: Emi-

sunea pentru sate 6.40: Cîntece 6.4 Salut voios de pionieri 7.10: Jocu populare 7.30: Statul medicului — Ce-iul de sunătoare 7.35: Anunțuri, muzică 7.45: Cîntece 8.05: Muzică voca și instrumentală 8.30: Piese de estrad 9.00: Vreau să știu 9.25: Suita simfonică „Sase tablouri din viața copilului de Iuliu Mureșianu 10.00: Fragmente din operele lui Musorgski 11.05: Cîntă corul Filarmonicii de stat „George Enescu” 11.30: Formații române de muzică ușoară 12.00: Selecții din opera „Liliacul” de Johan Strauss 12.37: Noi înregistrări de muzică de cameră 13.10: Muzică populară 14.00: Concert de primă 14.30: Dansuri din opere 15.00: Muzică din filme 15.30: Cîntece de dragoste și jocuri populare 16.00: Mici piese pentru formații de cameră 16.15: Vorbește Moscova! 16.45: Orchestra de mandoline a Poștei centrale din București 17.12: Cîntă Elisabeta Pavel și Alexandru Bidru (muzică populară) 17.33: Simfonia în do major de Beethoven 18.00: „Seară pentru tineret” 19.30: Universitate tehnică radio — ciclul construcții 19.4 Muzică din opere și opere interpretate de soliști amatori 20.10: Melodii populare 20.30: Noapte bună, copii! 20.40: Lecția de limba franceză (începători 20.55: Jocuri populare 21.00: Scriso din tară 21.10: Muzică de dans 22.4: Recital Benjamins Gigli 23.05: Muzică de cameră.

Programul II 10.10: Piese de estrad 10.40: Piesă lirică de Paul Jelescu Cîntă impresii pentru pian de Mari Goleminov 11.00: Cîntă orchestra de muzică populară a Filarmonicii de stat din Cluj 11.15: Emisiune literară 11.30: Poemul vocal-simfonic „Patri mea” de Doru Vocavici; muzică de Ion Dumitrescu pentru filmul „Muntele Retezat” 12.05: Ciclul „Cvartete de Mozart dedicate lui Haydn” — Cvartetul nr. 17 în si bemol major K 45 12.32: Muzică ușoară sovietică 13.00: Arie și duete din opere 13.30: Note de lector 13.40: Cîntece de pace și prietenie 14.05: Melodii populare 14.35: Muzică ușoară 15.00: Pagini din opere contemporane și comed muzicale 15.30: Interpreți la micr

PRIMII ALPINIȘTI

Tensing și Hillary, cuceritorii Everestului.

„Când a apărut alpinismul sport și care au fost primii inițiați?”

Florin VIZITIU
mecanic, Cîmpulung-Muscel

ăspunde **EMILIAN CRIS-A**, maestru al sportului.

istoria alpinismului se con-
dă cu istoria descoperirii
cuceririi munților înalți
constituie o fază a cunoaș-
ii planetei noastre.

istorie se amintește
traversările pe care arma-
e romane le-au făcut peste
și, de senzaționala trecere
te aceiași munți a arma-
cartagineze (care cuprin-
și câteva zeci de elefanți)
mandate de Hanibal, de
ensunea lui Petrarca
Mont Ventoux în secolul
XIV-lea și de alte ascen-
eni ale unor îndrăzneți.
tre aceștia merită a fi
ționat în special Antoine
Ville din Dauphiné (Fran-
ca, care în 1492 face o
aladă — cu ajutorul unor
ri de lemn — pe muntele
cul”, supranumit și „Mun-
e inaccesibil” din cauza
și turn de calcar care
ătua virful său, neatins
ă atunci.

Alpinismul ca sport s-a
cut către sfârșitul secolu-
al XVIII-lea cînd,
ă îndemnul unui om de
nță elvețian, Horace Be-
ict de Saussure, doi fran-
ci din Chamonix, Balmat

și Paccard, reușesc să urce
la 8 august 1786 pentru
prima oară pe Mont Blanc,
virful cel mai înalt al Alpiilor
și totodată al continentului
nostru (4.807 m). Isprava lor,
dar mai ales ascensiunea lui
Saussure, condus de Balmat și
însoțit de încă 17 ghizi, în
anul următor (8 august 1787),
au făcut mare vilya, atrăgînd
atenția publicului asupra
unui nou sport, alpinismul.

În secolulul XIX au fost
cucerite toate virfurile Alpi-
lor, după care au fost atacate
lanțurile de munți din afara
Europei. În Alpi, căfărătorii
au început să cucerească
versanții și crestele dificile,
folosind pentru aceasta nu
numai frînghia și pioletul,
ci și pitoanele. Fără îndoială
că cea mai de seamă perfor-
manță din istoria alpinismu-
lui este cucerirea virfului
Everest de către neozelan-
dezul Hillary și nepalezul
Tensing (1953).

În Carpații românești al-
pinismul a apărut către sfîr-
șitul secolului trecut. Intri-
zarea se datorește faptului
că munții noștri, avînd înăl-
țimi medii, au fost cercetați
de om din cele mai vechi
timpuri, așa că nu a fost
nevoie de apariția alpinis-
mului pentru cucerirea lor.
Printre pionierii alpinismu-
lui românesc trebuie amintit
Nestor Urechia care, cu aju-
torul vînătorilor de capre
Gelepeanu și Butmăloiu, a

făcut ascensiuni în Bucegi,
și anume în Valea Seacă a
Caraimanului, în Valea Mă-
linului, în Valea Albă etc.

Alpinismul tehnic a ince-
put să fie practicat la noi
tot în Bucegi, cu patru
decenii în urmă, cînd au
luat ființă și primele asociații
ale alpinistilor.

NE Scriu
CINEAȘTII AMATORI

Din partea colectivului
cineclubului de la uzinele
„Oțelul roșu” am primit
o scrisoare în legătură cu
reportajul intitulat „Secven-
țe și ritm”, apărut în „Fla-
căra” nr. 32. După ce ex-
primă mulțumiri pentru
sprijinul acordat cineasților
amatori prin publicarea a-
cestui material, scrisoarea
încheie: „Articolul a oglîndit
străduința noastră de a pro-
paga în rîndul maselor largi
ale oamenilor muncii mesa-
jul celei de-a șaptea arte; de
asemenea muncitorii noștri
oțelari apreciază faptul că ați
redat unele aspecte ale vieții
noi din tînărul nostru oraș”.

PE SCURT

**Cristina Moise — Bucu-
rești.** Cererea dv. de a se
publica un articol privitor
la istoria scrisului v-o satis-
facem chiar în acest număr.
În paginile 14-16 găsiți
documentarul intitulat: „Mi-
nunata istorie a scrisului”.

**Melania Magda — Doro-
hoi.** Vă mulțumim pentru
aprecierile dv. referitoare la
revista noastră. În limita
posibilităților, pe viitor vom
ține seama de propunerile
făcute. Artistelor Silvia Po-
povici și Maria Voluntaru
le puteți scrie pe adresa
Teatrului Național „I.L. Ca-
ragiale” din București, pasa-
jul Comedia, str. Academiei
nr. 11.

CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc
să corespundeze: Tania Ca-
lotescu, colectivistă, Valea
Mărului, oficiul postal Me-
rișani, reg. Argeș: teme
diverse, ilustrate; Aurel Ră-
ducanu, muncitor, Cralova,
calea București 244 E: ilus-
trate; Nicușor Văduva, Hu-
nedoara, bd. Republicii,
bloc 2, ap. 64, sc. D: ilus-
trate; Stela Mogoșanu, ele-
vă, Băilești, str. Al. I. Cuza
6, reg. Oltenia: ilustrate;
Lida Brigher, elevă, Focșani,
str. Republicii 18: ilustrate;
Zamfira Dobrescu, elevă,
Focșani; str. Aviator Mun-

tenescu 2: știință, ilustrate;
Steluța David, elevă, Foc-
șani, str. St. Longinescu 21:
știință, ilustrate; Vitan Firu,
mătrîș, comuna Cosoveni,
raionul Craiova: literatură,
sport, muzică; George Gavri-
luțiu, învățător, Prundul Br-
găului, raion Bistrița, reg.
Cluj: literatură, știință, ci-
nema, ilustrate; Grazyna
Grabska, Chodziez, woj. Poz-
nan, ul. Kochanowskiego
24, R.P. Polonă: literatură,
sport, cinema; Ryszard Szu-
towicz, Welezyn, pow. Kluc-
zbark, ul. Plac Armii Ozer-
wonej 12, R.P. Polonă:
filatelle, cinema, sport.

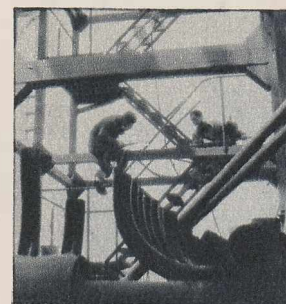
DE LA CORESPONDENȚI

Pe o colină lângă Cîmpulung Moldovenesc. (I. Suceveanu)

Semnăturii de toamnă pe o
goraie G.A.C. Crăciunului de
Jos, raionul Mediaș. (Dan
Vințilă, tehnician)

Construim. (Sandu Păun, me-
cantic, București)

Isabela Barany — vioară și Victor
ovici — voce 16.12; Cîntece pio-
ești 16.20; Pe teme medicale 16.30;
folclorul popoarelor 17.00; Muzică
ră românească 17.30; Statul medi-
ci (reluare) 17.35; Anunțuri, reclame,
ică 18.05; Selecțiuni din opera
rmen” de Bizet — dirijează Roberto
zi 19.00; Muzică populară interpre-
de amatori 19.30; Muzică ușoară
H. Mălineanu 19.50; Transmisiune
Studioul de concerte a concertului
estrei simfonice a Radioteleviziunii.
lor: Ole Schmidt (Danemarca),
st Ștefan Ruha. În pauză: Amintiri
re scriitorii 22.30; Recital de poezie
inească contemporană 22.45; Mu-
ușoară interpretată de tineri soliști
5; Muzică de dans 0.05; Concert
opere.

ogramul III 21.10; Teatrul la micro-
„Romeo, Julieta și întinericul”
Jan Otčenasek 22.37—22.59; Muzică
rumentală.

NERI 25 OCTOMBRIE Programul I
: Concert de dimineață 6.05;
ecele 6.20; Gimnastică 6.30; Emi-
e pentru sate 6.40; Jocuri popu-
6.45; Salut voios de pionier! 7.10;
odii populare 7.30; Statul medicu-
— Prevenirea și combaterea gripei
: Anunțuri, muzică 7.45; Cîntece
: Din muzica popoarelor 8.30; Sce-
cu cor din opere 9.00; Simfonia
de Max Butting; Frescă an-
de Theodor Rogalski 9.31; Mu-
ușoară 10.00; „Pe Argeș în sus”
ită pentru cvartet de coarde de
odor Grigoriu 10.28; Valsuri 11.05;
ică din opere 11.30; Sonata nr. 3
108 în re minor de Brahms —
pretează David Oistrach la vioară
ladimir Iampolski la pian 11.52;
ortaj 12.00; Muzică simfonică
7; Muzică ușoară românească 13.10;
ini din opere 14.00; Muzică popu-
14.29; Suita „Iberia” de Albeniz
0; Duete comice din opere și operețe
0; Muzică sovietică de estradă
0; Muzică corală de Ion Vidu 16.15;
ește Moscova! 16.45; Cîntece popu-
17.12; De la gavotă la toacă 17.30;
0; În slujba patriei 18.00; Muzică
ră (melodii preferate) 18.30; Cîn-

tece și jocuri din Banat și Muntenia
19.00; Jurnalul satelor 19.25; „Cîntec
de toamnă” de Cealkovski 19.30; Uni-
versitatea tehnică radio — ciclul ener-
getică 19.45; Formația de muzică
ușoară condusă de Adalbert Winkler
20.10; Melodii populare 20.30; Noapte
bună, copii! 20.40; Lecția de limba
engleză (avansați) 20.55; Piesă instru-
mentală 21.00; Din lirica sovietică
21.15; Muzică de dans 21.45; Părînti
și copii 22.20; Sonata opus 32 nr. 1 în
do minor pentru violoncel și pian de
Saint-Saëns 22.46; Muzică de dans.

Programul II 10.10: Cîntece și jocuri
populare 10.30; Uverturi la operele
lui Weber 10.43; Simfonia a IV-a în
sol major de Dvorak — Orchestra filar-
monică din New York, dirijor Bruno
Walter 11.15; Universitatea tehnică
radio (reluare) 11.30; Melodii romî-
nești de estradă 12.05; Cîntă Ansamblul
M.F.A. 12.31; Lucrări instrumentale
ale compozitorilor noștri 13.00; Melodii
populare 13.30; Limba noastră (reluare)
13.40; Muzică ușoară instrumentală
14.05; Recital Richard Tauber 14.35;
Cîntece și jocuri populare 15.00; Actua-
litatea în țările socialiste 15.25; Con-
certo grosso de Filip Lazăr; Suită
pentru orchestră de coarde de Henry
Purcell 16.12; Soliști ai Teatrului
muzical din Brașov 16.30; Cvintet în
do major de August Klughardt 16.53;
Serenade 17.30; Statul medicului (re-
luare) 17.35; Anunțuri, reclame, muzică
18.05; Ciclul de inițiere muzicală:
concert pentru auditorii „Ghidului
muzical” 18.45; Capodopere ale lite-
raturii universale — „Mizerabili” de
Victor Hugo 19.00; Muzică corală
19.30; Teatrul la microfon — „Ultima
oră” de Mihail Sebastian 21.02; Pre-
lucrări și aranjamente de folclor 21.50;
Interpreți de muzică ușoară 22.30;
Marl poezi al lumii; Walt Whitman
22.40; Cîntă soprana Galina Vișnevskia-
la 23.05; Muzică de cameră de Schu-
mann 23.48; Muzică de dans.

Programul III 21.10: Concertul nr.
1 în do major pentru pian și orchestră
de Beethoven — solist Emil Ghileis;
Simfonia a II-a în do minor de Scriabin
22.32—22.59; Muzică corală romînească.

SÎMBĂȚĂ 26 OCTOMBRIE Progra-
mul I 5.05; Concert de dimineață
6.05; Cîntece patriotice 6.20; Gimnastică
6.30; Emisiunea pentru sate
6.40; Jocuri populare 6.45; Salut voios
de pionier! 7.10; Muzică distractivă
7.30; Statul medicului — îngrijirea pă-
rului 7.35; Anunțuri, muzică 7.45;
Cîntă orchestra de muzică populară
„Orzișorul” din Roșiori de Vede 8.06;
Melodii de estradă 8.30; Din lucrările
lui Achim Stoia 9.00; Roza vînturilor
9.25; Cîntă corul Sindicatului învătă-
mintului din București 9.40; Muzică
populară din Noua Zeelandă 10.00;
Instrumentiști de muzică ușoară 10.30;
Piese vocale și instrumentale 11.05;
Muzică din opere comice 11.35; Muzică
de estradă 12.00; Melodii populare
12.20; În săli și pe stadioane 12.30;
Suita „Rossiniana” de Respighi 13.10;
Cîntă Valeria Rădulescu și Ludovic
Spies (arii din opere) 14.00; Muzică
populară interpretată de Maria Pău-
nescu și Neiu Stan 14.30; Uverturi
și potpuriuri de muzică ușoară 15.00;
Muzică de balet din opere 15.30; Fan-
fară 15.45; Actualitatea literară în
zilele și revistele noastre 16.00; Reci-
talul violoncelistului Vladimir Orlov
16.15; Vorbește Moscova! 16.45; Cîntă
Grigore Klazim 17.12; Poem festiv
de Alfred Mendelsohn 17.30; Prietenii
lui Do-Re-Mi 18.00; Muzică ușoară
de George Grigoriu și Vadim Liudvi-
kovski 18.30; Actualitatea muzicală
19.00; Almanah științific 19.25; Vitri-
na cu noutăți de muzică ușoară (reluare)
20.10; Piese pentru vioară de Paganini
20.30; Pe teme internaționale 20.45;
Melodii populare cerute de ascultători
21.15; Carnet plastic 21.25; Muzică
de dans 23.13; Fantezia „Căltătorul” de
Schubert; Cvartetul pentru flaut, vioară,
violă și violoncel de Mozart.

Programul II 10.10: Arii din opere
10.30; Orchestre de estradă 11.00;
Cîntece și versuri pentru cei mici
11.15; Universitatea tehnică radio
(reluare) 11.30; Poemul simfonic „Nar-
cise” de Ion Nona Ottescu; Concertino
pentru clarinet și orchestră de Weber

— solist Constantin Cernăianu 12.05;
Dansuri vocale și orchestrale din ope-
rete 12.30; Melodii și interpreți de
muzică ușoară romînească 13.00; Pro-
gram de sonate 13.30; Cîntece și jocuri
populare 14.05; Muzică din opere
14.35; Muzică instrumentală și vocală
15.00; Melodii populare 15.33; Preludiu
și Hora de Tiberiu Brediceanu; Capri-
ciu spaniol de Rimski-Korsakov 16.12;
Estrada artistului amator 16.30; Știin-
ța în slujba păcii 16.40; Cîntece și pre-
lucrări de Nicolae Ursu 17.00; Din
muzica popoarelor 17.30; Însemnări
de reporter 17.35; Anunțuri, reclame,
muzică 18.05; Lieduri de Grieg 18.30;
Din cele mai cunoscute melodii popu-
lare 19.00; Album de operetă 19.30;
Muzică populară 20.00; Muzică de
dans 20.30; Noapte bună, copii! 20.40;
Muzică de dans 21.20; Recital Tito
Gobbi — arii din opere 21.45; Agendă
teatrală 22.00; Cantonete interpretate
de Josef Schmidt 22.17; Simfonia a
II-a în re major de Brahms 23.05;
Muzică de dans.

Programul III 21.20: Balade de
Sviridov, pe versuri de Marsak — voce
Nicolae Secăreanu; Cvartet de coarde
nr. 1 de Anatol Vieru 22.05—22.59;
Muzică din opereta „Mascota” de Au-
dran.

În pagina 4:
PROGRAMUL
DE TELEVIZIUNE

Tiparul executat la Combinatul poligrafic
„Casa Științei”
Macheta: Vlad Musatescu

la
virsta

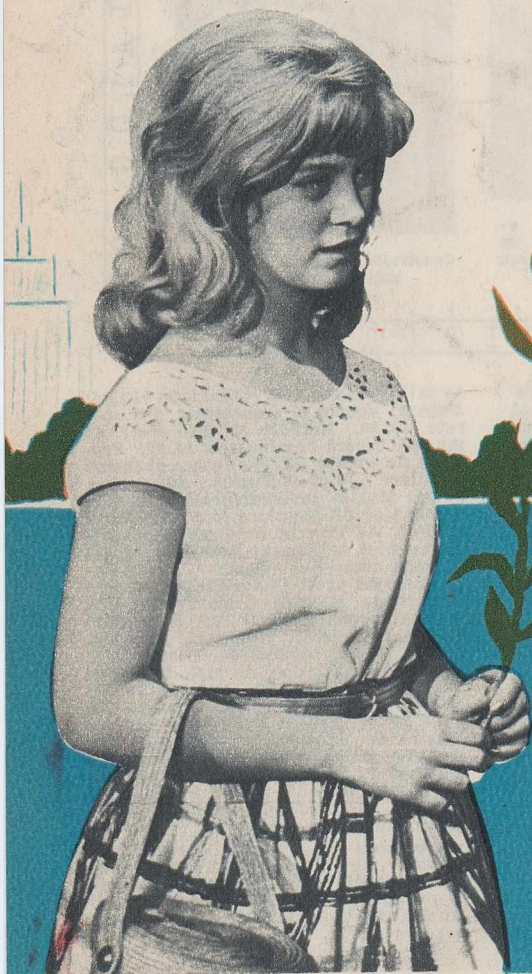
O PRODUȚIE A STUDIOULUI
CINEMATOGRAFIC BUCUREȘT

dragoste

SCENARIUL ȘI REGIA :
FRANCISC MUNTEAN

IMAGINEA :
GRIGORE IONESCU

MUZICA :
TEMISTOCLE POP

Cu: ANA SZÉLES, BARBU BARANGA, ȘTEFAN CIUBOTĂRAȘU,
SANDINA STAN, SEPTIMIU SEVER, DEM. RĂDULESCU, RÉKA
NAGY.